

661

На основу члана 36. Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 14/18) и чланова 171. и 174. Пословника Скупштине Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 13/19 и 5/20), Законодавно-правна комисија Скупштине Тузланског кантона, на сједници одржаној 11.6.2020. године, утврдила је пречишћени текст Закона о средњем образовању и одгоју.

Председник
Законодавно-правне комисије
Скупштине Тузланског кантона
Број: 01-02-344-3/20
Тузла, 11.6.2020. године
Муамер Зукић, с.р.

ЗАКОН О СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ОДГОЈУ (пречишћени текст)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет закона)

(1) Овим законом уређује се обављање дјелатности средњег општег образовања, средњег стручног образовања, обуке и одгоја у средњој школи, оснивање, организација и финансирање рада средње школе, права и обавезе родитеља, аутономија средње школе, улога и обавезе средње школе, организовање и извођење образовно-одгојног рада у средњој школи, основна питања наставних планова и програма, стандарди оцјењивања и испити, начин именовања и надлежност органа средње школе, статус наставника, стручних сарадника и сарадника, статус ученика, образовање и обука одраслих и друга питања у вези са обављањем дјелатности средњег образовања и одгоја на подручју Тузланског кантона (у даљем тексту: Кантон).

(2) Изрази који се у овом закону користе за лица у мушком роду су неутрални и односе се на мушка и женска лица.

Члан 2.

(Сврха образовања и одгоја)

(1) Средње опште и стручно образовање и одгој је дјелатност од посебног друштвеног интереса.

(2) Сврха средњег општег и стручног образовања и одгоја је да кроз интелектуални, физички, морални и друштвени развој појединца, у складу с његовим могућностима и способностима, допринесе стварању друштва заснованог на владавини закона и поштивању људских права, те допринесе његовом друштвено-економском развоју који ће допринијети унапређењу животног стандарда грађана.

Члан 3.

(Општи циљеви образовања и одгоја)

(1) Општи циљеви средњег општег и стручног образовања и одгоја произилазе из универзалних вриједности демократског друштва, те властитих вриједности система заснованог на специфичностима националне, историјске, културне и вјерске традиције народа и националних мањина које живе на подручју Кантона.

(2) Општи циљеви средњег образовања и одгоја су:

а) омогућавање приступа изворима знања као основи за разумијевање себе, другог и свијета у којем се живи,

б) обезбјеђивање оптималног развоја за свако лице, укључујући и она са посебним потребама, у складу с њиховим узрастом, могућностима и менталним и физичким способностима,

ц) промоција поштивања људских права и основних слобода и припрема сваког лица за живот у друштву које поштује принципе демократије и владавине закона,

д) развијање свијести о припадности држави Босни и Херцеговини, властитом културном идентитету, језику и традицији, на начин примјерен цивилизацијским тековинама, упознајући и уважавајући друге и другачије, поштујући различитости и његујући међусобно разумијевање, хуманизам према човјеку и природи, толеранцију и солидарност међу свим људима, народима и заједницама,

е) обезбјеђење једнаких могућности за образовање и одгој и могућности избора на свим нивоима образовања, без обзира на спол, расу, националну припадност, социјално и културно поријекло и статус, породични статус, вјероисповијест, психофизичке и друге личне особине,

ф) постизање стандарда знања који се могу компарирати на међународном, односно европском нивоу, који омогућавају укључивање и наставак школовања у земљама Европе,

г) подстицање цјеложивотног учења,

х) промоција економског развоја,

и) укључивање у процес европских интеграција,

ј) обезбјеђивање под једнаким условима ученику право на средње опште и стручно образовање и обуку у складу с властитим интересом и способностима,

к) пружање подршке ученику у избору одговарајућег занимања и интегрисања у друштвени живот;

л) развијање свијести ученика о потреби за даљњим образовањем и обуком,

м) обезбјеђивање услова за развој и промоцију традиционалних заната,

н) усклађивање потреба са захтјевима и кретањима на тржишту рада,

о) довођење општег и стручног образовања и обуке на ниво образовања као у земљама чланицама Европске уније.

Члан 4.

(Право дјетета на образовање)

(1) Свако дијете има једнако право приступа и једнаке могућности учешћа у одговарајућем образовању, без дискриминације на било којој основи.

(2) Једнак приступ и једнаке могућности подразумевају обезбјеђење једнаких услова и прилика за све, за почетак и наставак даљег образовања.

(3) Одговарајуће образовање подразумева образовање које, у складу с утврђеним стандардима, обезбјеђује дјетету да на најбољи начин развије своје урођене и потенцијалне умне, физичке и моралне способности у области образовања.

(4) Министарство образовања и науке Тузланског кантона (у даљем тексту: Министарство) може доносити правно обавезујуће акте којим се, у смислу остваривања једнаког поступања и обезбјеђења учинковите интерне процедуре заштите од дискриминације, у складу са надлежностима школе, уређују начела заштите дјете од дискриминације на нивоу школе.

Члан 5.

(Дефинисање појмова)

(1) Средња школа (у даљем тексту: школа) је установа у којој се врши средње опште образовање и одгој и средње стручно образовање, обука и одгој ученика који су претходно завршили основну школу. Зависно од врсте образовног програма разликују се: гимназија, умјетничка школа, техничка

школа, стручна школа, вјерска школа и школа за образовање ученика са посебним образовним потребама.

(2) Агенција за предшколско, основно и средње образовање Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) је самостална управна организација која је надлежна за успостављање стандарда знања, оцјењивање постигнутих резултата и развој заједничке језгре наставних планова и програма у предшколском, основном и средњем образовању и за друге стручне послове у области стандарда знања и оцјењивања квалитета који су одређени посебним законима и другим прописима.

(3) Средње опште образовање и одгој и средње стручно образовање, обука и одгој представљају интегрални дио образовног система у Босни и Херцеговини, које обезбјеђује стицање општег образовања, вјештина и знања из одређених занимања и основу континуиране обуке с циљем активног укључивања у процес рада или наставка даљег образовања, а подразумијева различите врсте и облике образовања и одгоја, оспособљавања и усавршавања кроз почетно континуирано, редовно или ванредно образовање и обављање праксе, а обухвата и стручну обуку дјецe и одраслих.

(4) Класификација занимања за средње стручно образовање и обуку је акт којим се утврђују породице занимања, дужина образовања, ниво и облик образовања и врста школе. Класификација се, према потреби, структурише у складу са кретањима на тржишту рада и усаглашава са европском праксом и европским класификацијским оквиром за цјеложивотно учење. Агенција иницира и предлаже надлежним органима структурисање и ревидирање класификације занимања.

(5) Инклузија подразумијева свеобухватно укључивање надарених и талентованих ученика и ученика са посебним образовним потребама, тешкоћама у учењу и уопште тешкоћама социјалне интеграције у одгојно-образовни систем, свакодневни живот и друштвену стварност.

(6) Редован ученик је лице које је завршило основну школу и које у моменту уписа у први разред школе није старије од 17 година.

(7) Дијете са посебним образовним потребама је ученик коме је потребно прилагођено извођење образовних програма уз стручну помоћ или посебни, индивидуални образовни програм.

(8) Полазник је лице које је у моменту уписа старије од 18 година које се, похађањем наставе за одрасле или полагањем испита, оспособљава у установи за образовање одраслих за стицање одређених звања или занимања или се стручно усавршава.

(9) Наставници су лица која реализују наставу у складу са наставним планом и програмом.

(10) Стручни сарадници су лица која обављају стручне, педагошко-психолошке и друге послове у школи: педагог, библиотекар и лица са завршеним едукацијско-реhabилитацијским факултетом.

(11) Ваннаставно особље су лица која обављају административне, финансијске, оперативно-техничке и помоћне послове.

(12) Обрт је самостално и трајно обављање допуштених и регистрованих привредних дјелатности у основном и допунском занимању од физичких лица са циљем постизања добити која се остварује производњом, прометом или пружањем услуга на тржишту. Везани обрт је обрт за чије се обављање тражи одговарајућа стручна спрема. образовање за везане обрте се реализује по наставном плану и програму структурисаном комбинацијом више сродних занимања.

(13) Наставним планом и програмом се прописују

предмети, број часова за реализацију садржаја предмета, профил и стручна спрема наставника, садржај и начин провођења матурског/завршног испита, и одређују циљеви, активности, задаци, методичко-дидактичке смјернице и резултати учења по нивоима образовања, одобрени од стране надлежних органа.

(14) Трипартитно савјетодавно вијеће је орган који се оснива са циљем да се обезбиди веза између средњег стручног образовања, обуке и одгоја и тржишта рада.

(15) Савјетодавно вијеће је орган стручне школе који помаже школи у планирању садржаја програма и помаже јачању веза између школе и локалног тржишта рада.

(16) Тржиште рада је тржиште гдје се кроз понуду и потражњу обезбјеђује запошљавање у друштву те одређује основна цијена рада за поједине послове. Укључује организације и институције које нуде запослење и методе које повезују потенцијалне запосленике са изворима посла и запошљавања.

(17) Екстерна матура је стандардизовани екстерни испит. Извођењем наставног процеса наставници припремају ученике за испите, али их сами не испитују и не оцјењују.

(18) Школско спортско друштво је тијело које школски одбор школе може основати ради провођења ваннаставних спортских активности ученика, а с циљем укључивања што већег броја ученика у спортске активности.

Члан 6.

(Поштовање људских права и основних слобода)

Школа је надлежна и одговорна да, у школи и у средини у којој дјелује, допринесе стварању такве културе која поштује људска права и основне слободе свих грађана како је то утемељено Уставом и међународним документима из области људских права које је потписала Босна и Херцеговина.

Члан 7.

(Обавеза извођења наставе на службеним језицима Босне и Херцеговине)

(1) Настава у школи се изводи на службеним језицима Босне и Херцеговине: босанском, хрватском и српском језику, ијекавског изговора, уз употребу оба службена писма (латинице и ћирилице), а у зависности од потреба ученика, у употреби је и знаковно писмо.

(2) Језик и култура сваке мањине која живи на подручју Кантона, поштоваће се и уклапати у школу у складу с Оквирном конвенцијом о заштити права националних мањина, овим законом и Законом о заштити права припадника националних мањина у Тузланском кантону.

(3) Школа не смије вршити дискриминацију:

а) наставника или другог запосленика при избору, запослењу, обављању послова радног мјеста или напредовања на основу тога што у школи, у усменом или писменом изражавању, користи било који од службених језика Босне и Херцеговине.

б) ученика при пријему, учешћу у активностима школе или у било којој другој активности везаној за тог ученика, на основу тога што у школи, у усменом или писменом изражавању, користи било који од службених језика или службених писма Босне и Херцеговине.

(4) Наставник се посебно оспособљава да препозна и тумачи разлике између три службена језика Босне и Херцеговине, у мјери у којој је то битно за предмете које предаје.

(5) Уџбеници који су у употреби у школама, морају у потпуности поштовати разлике између три службена језика

Босне и Херцеговине.

(6) Наставу босанскога језика, хрватскога језика и српскога језика реализују наставници који имају одговарајући профил и стручну спрему утврђену наставним планом и програмом.

(7) Изузетно, међународне и приватне школе могу наставу изводити на страном језику уз обавезно изучавање језика из става (1) овог члана.

Члан 8.

(Настава матерњег језика за припаднике националних мањина)

(1) Ученику, држављанину Босне и Херцеговине, који се изјашњава припадником националне мањине, биће обезбијеђена настава матерњег језика у школи у коју је уписан у складу са законом.

(2) Ученик, из става (1) овог члана, који жели похађати наставу из матерњег језика, при упису ће обавијестити школу да је припадник националне мањине и школа ће то прихватити као чињеницу без даљих провјера или доказа.

(3) Настава матерњег језика може бити организована у матичној школи или за више школа на за то подесном мјесту и реализује се у одјељењу, групи или појединачно.

(4) Наставник, који реализује наставу из става (1) овог члана, мора имати одговарајућу стручну спрему којом се обезбјеђује да предмет може предавати уз одговарајући стандард.

(5) Наставни план и програм наставе и додатне наставе на језику националне мањине доноси Министарство и обезбјеђује наставна средства за образовање мањина, на приједлог Педагошког завода Тузланског кантона (у даљем тексту: Педагошки завод), и уз оцјену и мишљење Вијећа националних мањина Тузланског кантона (у даљем тексту: Вијеће националних мањина).

(6) У школи у којој се образују само ученици једне националне мањине, цјелокупна настава се реализује на језику те мањине, уз обавезно изучавање језика из члана 7. став (1) овог закона.

(7) У школи у којој ученици припадници једне националне мањине чине најмање једну трећину укупног броја ученика у школи само за припаднике те мањине Министарство ће обезбиједити образовање на језику те мањине, а ако чине једну петину, обезбиједити додатну наставу о језику, књижевности, историји, географији и култури мањине којој припадају, ако то захтијева већина њихових родитеља и ако су претходно обезбијеђени одговарајући стручни кадрови.

(8) Ближи пропис о образовању и одгоју дјете припадника националних мањина доноси министар образовања и науке (у даљем тексту: министар).

Члан 9.

(Вјерске слободе, толеранција и култура дијалога)

(1) Школа ће унапређивати и штитити вјерске слободе, толеранцију и културу дијалога.

(2) Имајући у виду различитост и слободу вјерских увјерења у Босни и Херцеговини, ученици могу, у складу с њиховим увјерењем или увјерењем њихових родитеља, похађати часове вјеронауке.

(3) Школа не смије предузимати мјере и активности којима би се ограничавала слобода изражавања сопствених и упознавања других и другачијих вјерских увјерења.

(4) Школа ће ученицима који не желе похађати наставу из предмета вјеронаука омогућити да похађају наставу из предмета историја религија.

Члан 10.

(Забрана коришћења увредљивих дидактичких и других материјала)

У наставним и другим активностима у школи се не могу употребљавати или излагати дидактички и други материјали, нити давати изјаве од стране наставника и другог школског особља, чији садржај би се оправдано могао сматрати увредљивим за језик, културу и религију ученика који припадају било којој националној, односно етничкој групи или религији.

Члан 11.

(Образовање страних држављана)

Страни држављани и лица без држављанства, када се може основано закључити да ће таква лица у Босни и Херцеговини боравити дуже од три мјесеца, имају право да стичу средње образовање и одгој на подручју Кантона, по одредбама овог закона, у складу са конвенцијама и споразумима које је Босна и Херцеговина закључила са другим државама или међународним организацијама.

Члан 12.

(Стратегија развоја средњег образовања и одгоја)

(1) Развој дјелатности средњег образовања и одгоја утврђује се Стратегијом развоја средњег образовања и одгоја (у даљем тексту: Стратегија) коју доноси Скупштина Тузланског кантона (у даљем тексту: Скупштина Кантона) након проведене јавне расправе на приједлог Владе Тузланског кантона (у даљем тексту: Влада Кантона)

(2) Стратегијом се нарочито утврђује обим потреба за образовањем и одгојем одређеног профила кадрова, као и врста и број установа средњег образовања и одгоја.

II. ОСНИВАЊЕ, РАД И ПРЕСТАНАК РАДА ШКОЛЕ

Члан 13.

(Оснивање школе)

(1) Дјелатност средњег образовања и одгоја, у складу са овим законом, обавља школа.

(2) Школу може основати домаће и страно правно и физичко лице, у свим облицима својине, у складу са овим законом и Стратегијом.

(3) Вјерску школу може основати црква или вјерска заједница.

(4) Школу као јавну установу оснива Скупштина Кантона, градско или општинско вијеће, односно Скупштина Кантона и градско или општинско вијеће у својству суоснивача.

(5) Изузетно, школу као јавну установу, може основати црква или вјерска заједница, као и друго домаће и страно правно или физичко лице, самостално или са другим правним или физичким лицем, када Скупштина Кантона оцијени да за оснивање школе постоји јавни интерес.

(6) Међусобна права и обавезе оснивача и школе уређују се уговором.

(7) Школу могу основати два или више оснивача.

(8) Ако школу оснивају два или више оснивача, њихова међусобна права, обавезе и одговорности уређују се уговором.

(9) Умјетничка школа може се организовати као правно лице које реализује програме основног и средњег образовања.

(10) Међународна приватна школа може имати наставне планове и програме који у потпуности не покривају заједничко језгро наставних планова и програма и изводити их на страном језику.

(11) Школа се не може оснивати у сврху промовисања расних, националних, вјерских сполних и других предрасуда,

нити своје функције смије вршити на начин противан закону, односно на начин којим се наведене предрасуде промовишу.

Члан 14.

(Акт о оснивању школе)

(1) Актом о оснивању школе утврђује се назив, дјелокруг рада и друга питања од значаја за рад школе.

(2) Прије доношења акта о оснивању школе која нема статус јавне установе, оснивач мора прибавити сагласност Министарства.

Члан 15.

(Педагошки стандарди и нормативи)

(1) Школа на подручју Кантона оснива се и ради у складу са Педагошким стандардима и нормативима за средње образовање и одгој (у даљем тексту: Педагошки стандарди и нормативи).

(2) Педагошке стандарде и нормативе, из става (1) овог члана, на приједлог Педагошког завода, а уз учешће синдиката доноси министар, уз сагласност Владе Кантона.

(3) Оснивач школе обезбјеђује финансирање плата и других накнада које немају карактер плата запосленика, њихово стручно усавршавање, средње образовање дјеце са посебним образовним потребама, опремање радионица, рад експерименталне школе, одржавање школских такмичења, простора школе, набавку школске опреме и учила у складу са Педагошким стандардима и нормативима.

Члан 16.

(Елаборат)

(1) Прије доношења акта о оснивању школе као јавне установе, оснивач израђује и усваја елаборат о друштвено-економској оправданости оснивања школе (у даљем тексту: елаборат).

(2) Елаборат обавезно садржи: потребе друштва за образовањем ученика за стицање одређеног стручног звања или занимања, дужину трајања образовања, профил и степен стручне спреме који се стиче по завршетку образовања, опште и посебне услове по Педагошким стандардима и нормативима и одговарајућим нормативима и средства потребна за оснивање и рад школе.

Члан 17.

(Комисија за припреме и почетак рада школе)

(1) Оснивач је дужан да приликом оснивања школе формира комисију и друга радна тијела која ће, у складу са овим законом, извршити припреме за почетак рада школе.

(2) Код оснивања школе као јавне установе, комисију из става (1) овог члана у име оснивача именује Министарство.

(3) Задатак комисије из става (1) овог члана је:

а) израдити приједлоге наставних планова и програма,
б) објавити конкурс и провести процедуру избора наставника и стручних сарадника,

ц) предложити минимални број одјељења за упис.

(4) Ближи пропис о раду комисије из става (1) овог члана доноси министар.

Члан 18.

(Услови за оснивање школе)

(1) Школа се може основати ако има:

а) одобрен наставни план и програм,
б) довољан број одјељења у складу са Педагошким стандардима и нормативима (ако се ради о јавној установи),
ц) одговарајући стручни наставни кадар у складу са наставним плановима и програмима,
д) средства за остваривање одговарајућег наставног

плана и програма,

е) школске просторије, опрему и наставна средства у складу са одговарајућим нормативима.

(2) Број ученика у одјељењима и групама у оквиру којих се остварује образовање и одгој у школи као јавној установи, утврђује се Педагошким стандардима и нормативима.

Члан 19.

(Провјеравање услова за почетак и рад школе)

(1) Школа може почети са радом када Министарство утврди да су испуњени услови предвиђени одредбама члана 18. овог закона и Педагошким стандардима и нормативима.

(2) Провјеравање услова из става (1) овог члана врши Министарство.

(3) Провођење поступка и утврђивање чињеничног стања, везаног за испуњавање услова из члана 18. овог закона, врши се у складу са одредбама Закона о управном поступку.

(4) Новооснована школа почиње са радом почетком школске године.

(5) Увођење новог наставног плана и програма, односно проширивање дјелатности или промјена образовања и одгоја у оквиру рада школе, захтијева утврђивање одговарајућих услова рада у складу са чланом 18. став (1) овог закона.

Члан 20.

(Упис у судски регистар и Регистар средњих школа)

(1) Поред уписа у судски регистар, школа која испуњава услове за рад, уписује се у Регистар средњих школа (у даљем тексту: Регистар), који води Министарство.

(2) Након уписа у Регистар, школа стиче право да издаје свједошце и друге јавне исправе о завршетку појединих разреда и завршетку образовања.

(3) Списак средњих школа уписаних у Регистар објављује се у "Службеним новинама Тузланског кантона".

(4) Ближе прописе о поступку утврђивања услова рада и о садржају и начину вођења Регистра доноси министар.

Члан 21.

(Статусне промјене школе)

(1) Школа може проширити или промијенити дјелатности, као и вршити статусне промјене: спајање, припајање, подјелу и издавањање.

(2) Одлуку о статусним промјенама доноси оснивач након усвајања елабората.

(3) Проширивање или промјена дјелатности, као и статусне промјене школе које се односе на образовно-одгојни рад, важе од почетка наредне школске године.

Члан 22.

(Организација образовно-одгојног рада изван сједишта школе)

(1) Школа може организовати образовно-одгојни рад по одговарајућем програму школе и изван свог сједишта уколико у тој локалној заједници нема школе такве врсте, а постоје друштвене потребе и услови за образовањем ученика.

(2) Школа је дужна за организовање образовно-одгојног рада из става (1) овог члана, претходно прибавити сагласност Министарства.

(3) Образовно-одгојни рад из става (1) овог члана може отпочети када Министарство утврди да су испуњени услови за рад у складу са овим законом.

Члан 23.

(Организација рада одјељења школе другог кантона, односно ентитета)

(1) Школа из другог кантона, ентитета или Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко дистрикт) може

организовати рад одјелења средњег образовања и одгоја на територији Кантона у складу са овим законом.

(2) Рад одјелења из претходног става, организује се уз претходну сагласност Министарства по наставним плановима и програмима које су донијели надлежни органи другог кантона, ентитета или Брчко дистрикта.

(3) Одјелења која организују школе из других кантона, ентитета или Брчко дистрикта могу почети са радом тек када Министарство утврди да су испуњени услови прописани овим законом.

Члан 24.

(Јавност рада школе, печат и натписна табла)

(1) Рад школе је јаван.

(2) Школа има печат у складу са актом о оснивању школе.

(3) Школа је обавезна на видном мјесту при улазу у школски објекат истакнути натписну плочу која садржи назив и сједиште школе, а натписна табла школе чији је оснивач Скупштина Кантона, осим назива и сједишта, садржи и грб Кантона исписана на оба писма језицима конститутивних народа.

(4) Натписна табла школе чији је оснивач град, општина или друго правно или физичко лице, осим назива и сједишта садржи и знак оснивача.

(5) Школа има својство правног лица.

Члан 25.

(Престанак рада школе)

(1) Школа престаје са радом:

а) ако је школи изречена мјера забране обављања дјелатности, због тога што не испуњава услове потребне за рад, прописане овим законом, и задатке ради којих је основана, или, ако не постоји потреба за њеним даљим радом,

б) ако се правоснажном одлуком суда утврди ништавост уписа у судски регистар,

ц) ако није у могућности да испуњава законом прописане обавезе, а актом о оснивању није утврђена одговорност оснивача за те обавезе,

д) ако се припоји другој школи или споји са другом установом,

е) ако се организује у привредно друштво,

ф) у другим случајевима одређеним законом или актом о оснивању.

(2) Акт о престанку рада школе доноси оснивач.

(3) Када Министарство утврди да школа не испуњава услове који су прописани овим законом, одредиће рок у којем оснивач мора отклонити утврђене недостатке.

(4) Уколико недостаци не буду отклоњени у одређеном року, Министарство ће предложити оснивачу да донесе акт о престанку рада школе.

(5) Ако оснивач школе, у року од три мјесеца од дана подношења приједлога из става (4) овог члана, не донесе акт о престанку рада школе, Министарство доноси рјешење о престанку рада школе и проводи поступак брисања те школе из Регистра.

(6) Ако се Скупштина Кантона, за школе чији је оснивач односно суоснивач, не изјасни о приједлогу из става (4) овог члана у року од три мјесеца, Министарство доноси акт о прекиду рада у школи који је привременог карактера и важи до коначне одлуке Скупштине Кантона.

(7) Актом о престанку односно прекиду рада школе, одредиће се рок престанка односно прекида рада школе, који не може бити краћи од рока предвиђеног за завршетак текуће школске године.

(8) У случају престанка односно прекида рада школе, оснивач је дужан да ученицима омогући наставак и завршавање започетог образовања у трајању најдуже двије године по

окончању образовања посљедње генерације редовних ученика.

(9) Начин на који ће бити омогућен наставак и завршетак започетог образовања из става (8) овог члана ближе се уређује актом о престанку односно прекиду рада школе.

(10) Акт о престанку рада школе објављује се у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Члан 26.

(Примјена прописа о установама)

На оснивање, рад и престанак рада школе примјењују се општи прописи о установама, уколико овим законом није другачије прописано.

Члан 27.

(Трипартитно савјетодавно вијеће)

(1) Министарство обезбјеђује да се потребе и захтјеви тржишта рада усаглашавају с потребом оснивања и организацијом рада школа за средње стручно образовање, преко служби запошљавања, професионалног усмјеравања и информисања о избору занимања.

(2) Да би се обезбиједиле везе између средњег стручног образовања и обуке и тржишта рада на нивоу Кантона оснива се трипартитно савјетодавно вијеће, које има девет чланова.

(3) Трипартитно савјетодавно вијеће чине три представника послодавца од којих два предлаже Привредна комора и једног Обртничка комора Тузланског кантона, три представника школа, један представник Службе за запошљавање Тузланског кантона, један представник Министарства и један представник синдиката средњег образовања.

(4) Трипартитно савјетодавно вијеће бира једног представника из реда својих чланова, у правилу из реда запосленика у установама средњег образовања, који ће га заступати при Министарству цивилних послова Босне и Херцеговине као координатора заједничких састанака трипартитних вијећа, основаних на нивоу ентитета, Брчко дистрикта и кантона у Босни и Херцеговини.

(5) Мандат трипартитног савјетодавног вијећа траје четири године.

(6) Одлуку о оснивању трипартитног савјетодавног вијећа доноси Влада Кантона.

III. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ РОДИТЕЉА

Члан 28.

(Права и обавезе родитеља и старатеља)

(1) Родитељи и старатељи (у даљем тексту: родитељи) основни су одгајатељи своје дјеце. Права и обавезе која проистичу из те улоге, родитељи остварују у складу са овим законом.

(2) Родитељ има право и обавезу старати се о образовању и одгоју своје дјеце.

(3) Право је родитеља да, у складу с њиховим увјерењима о томе шта је у најбољем интересу њихове дјеце, колико је то доступно, одаберу врсту образовања коју ће њихова дјеца стицати, под условом да је таквим избором остварено право дјетета на одговарајуће образовање.

(4) Родитељи имају право одабрати да своју дјецу образују у јавној или приватној школи.

Члан 29.

(Ограничење права родитеља)

(1) У остваривању својих права, родитељ не може ограничити права своје дјеце да имају приступ и да уживају корист од образовања примјереног њиховом узрасту и способностима.

(2) Своје право на избор образовања дјеце родитељ не може остваривати на начин којим се испољавају предрасуде на

расној, сполној, националној, језичкој, вјерској и свакој другој основи, као и на начин противан овом закону.

Члан 30.

(Право на информисање и праћење образовног напретка дјетета)

(1) Право и обавеза родитеља је редовно информисање, консултовање и праћење образовног напретка своје дјеце, као и право праћења рада школе у цјелини.

(2) Родитељ има право и обавезу, у интересу своје дјеце и путем својих представника у школским органима и тијелима или путем својих асоцијација, учествовати у одлучивању о питањима од значаја за рад школе и функционисање образовног система уопште.

IV. УЛОГА И ОБАВЕЗЕ ШКОЛЕ

Члан 31.

(Улога и обавезе школе)

(1) Школа своју улогу и обавезу ствара у окружењу у коме развија мотивацију за сваког члана уз стицање и проширивање знања које поштује и подржава индивидуалност сваког ученика, као и његов културни и национални идентитет, језик и вјероисповијест.

(2) Школа обезбјеђује осјећај безбиједности ученика у којем не постоји било какав облик његова застрашивања, злостављања, физичког кажњавања, вријеђања, понижавања, деградирања или штете по здравље, укључујући и штету изазвану пушењем или употребом алкохола или других опојних и законом забрањених средстава.

Члан 32.

(Забрана дискриминације дјете)

(1) Школа је дужна да поштује Конвенцију о правима дјетета и не смије вршити дискриминацију у приступу дјете образовању или њиховом учешћу у образовном процесу на основу расе, боје, пола, језика, религије, политичког или другог мишљења, националног или социјалног поријекла, на основу тога што су дјете са посебним потребама, или на било којој другој основи.

(2) Оснивач школе, заједно са школом, обезбјеђује функционални смјештај и пратећу инфраструктуру за несметан приступ и учешће у образовном процесу лицима са потешкоћама у развоју.

Члан 33.

(Промовисање једнаких могућности)

Школа промовише једнаке могућности за све своје ученике, наставнике и остале запосленике, уважавајући и промовишући истовремено и право на различитости међу њима. У том циљу школа, уз сагласност Министарства, утврђује и проводи властите програме који подржавају и његују различите културе, језике и вјерска увјерења својих ученика и запосленика.

Члан 34.

(Партнерство школе, родитеља и локалне заједнице)

(1) Школа промовише и развија стално и динамично партнерство школе, родитеља и локалне заједнице у свим питањима од значаја и интереса за остваривање функције школе и потреба ученика.

(2) Школа, родитељи, ученици и локална заједница, нарочито промовишу и проводе програме заједничког и организованог дјеловања и сарадње у борби против злостављања и злоупотребе дјете и младих, борби против дроге, алкохолизма и других токсикоманија, пушења,

малољетничке деликвенције, и међувршњачког насиља те свих других појава које угрожавају здравље и живот ученика.

V. АУТОНОМИЈА ШКОЛЕ

Члан 35.

(Аутономија школе)

(1) Школа има одговарајући степен аутономије, у складу са важећим прописима.

(2) Школа је дужна да поштује слободу наставника да изводе наставу на начин који сматрају одговарајућим, при чему школа мора водити рачуна о стандардима и одрживости постојећих и примјени нових облика и метода у наставном процесу.

(3) Школа је дужна да пружи наставницима оптималну подршку при остваривању професионалних стандарда у извођењу наставе.

Члан 36.

(Забрањене активности у школи)

(1) У школи је забрањено политичко организовање и дјеловање политичких странака и њихових подмладака.

(2) Символи који се не могу истицати у просторијама школе су:

а) симболи других држава (заставе, грбови страних држава и сл.),

б) било какви симболи, фотографије или објекти који се односе на политичке странке, покрете, лидере, вјерска и расна обиљежја и сл.,

ц) симболи, фотографије или објекти који се односе на било који рат, осим учила у кабинетима који су нужни за изучавање програмских садржаја,

д) ратне спомен-плоче и споменици који садрже детаље, интерпретације, квалификације или величају рат, као и у другим случајевима предвиђеним критеријима за школске називе и симболе.

(3) Изузетно, у школама се могу истицати симболи других држава за вријеме међународних такмичења.

(4) Наоружаним лицима забрањен је приступ и боравак у просторијама школе, без претходне сагласности директора школе.

VI. ОБРАЗОВНО-ОДГОЈНИ РАД ШКОЛЕ

Члан 37.

(Лица која се образују у школи)

У школи се образују:

а) редовни ученици,

б) полазници и

ц) лица која желе да се стручно усавршавају, допунски образују и стручно оспособљавају.

Члан 38.

(Наставни план и програм)

(1) Наставним планом и програмом одговарајуће школе (у даљем тексту: наставни план и програм), утврђује се сврха, циљеви и задаци програма, наставни предмети, садржаји, трајање и основни облици извођења програма, годишњи и седмични број часова наставе, практичне обуке, број часова за сваки предмет, дидактички и други услови за извођење програма, исходи знања, садржај и начин полагања матурског/завршног испита, те профил и стручна спрема наставника за реализацију плана и програма.

(2) Наставни план и програм може имати модуларну структуру.

Члан 39.**(Однос теоријске, практичне и факултативне наставе)**

(1) Наставним планом и програмом, за сваку врсту школе, утврђују се, у зависности од врсте образовања, однос општеобразовног, стручно-теоријског и практичног дијела програма, наставни предмети, седмични број часова за сваки предмет и разред и број часова факултативне наставе са ваннаставним активностима.

(2) Ученик на почетку школске године, са листе коју утврђује Министарство за сваку врсту школе, бира факултативни предмет.

(3) По изјашњавању ученика о одабиру факултативног предмета, факултативни предмет постаје обавезан за ученика за ту школску годину.

Члан 40.**(Специфични садржаји наставног плана и програма)**

(1) Саставни дио наставног плана и програма средњег образовања и одгоја за сваку врсту школе, групу наставних предмета односно предмет, чине и специфични садржаји чији обим не може бити већи од 30% у односу на заједничко језгро наставних планова и програма.

(2) Приликом креирања специфичних садржаја наставног плана и програма, узимају се у обзир потребе локалне заједнице и локалног тржишта рада.

(3) Специфичне садржаје из става (1) овог члана, утврђује наставничко вијеће школе, на приједлог: школског одбора, оснивача, савјетодавног вијећа, вијећа родитеља, вијећа ученика или удружења грађана, након прибављеног мишљења Педагошког завода, и уз сагласност Министарства.

(4) Изузетно, у вјерским школама, специфични садржаји из става (1) овог члана могу бити и већи од 30% у односу на утврђени наставни план и програм, али не већи од 35%.

Члан 41.**(Заједничко језгро наставних планова и програма)**

(1) Наставни план и програм школа чији је оснивач Скупштина Кантона, град или општина, доноси Министарство, у складу са заједничком језгром наставних планова и програма у Босни и Херцеговини, на приједлог стручних актива и Педагошког завода.

(2) Наставни план и програм школе коју оснива друго правно или физичко лице доноси оснивач, уз претходну сагласност Министарства.

(3) Наставни план и програм за предмет вјеронаука, доноси Министарство на приједлог цркве односно вјерске заједнице.

(4) Заједничко језгро наставних планова и програма:

а) обезбјеђује да се у образовно-одгојном процесу развија однос и осјећај припадности Босни и Херцеговини,

б) гарантује и обезбјеђује квалитетно образовање и достизање задовољавајућег стандарда знања, вјештина и способности за сву дјецу,

ц) обезбјеђује досљедност квалитета стандарда образовања у свим школама,

д) обезбјеђује задовољавајућу усклађеност наставних планова и програма као и њихову прилагодљивост у складу са специфичним потребама школе и локалне заједнице,

е) обезбјеђује примјену наставних планова и програма који одговарају образовним потребама дјете на коју се односе, те њиховом узрасту и посебним интересима са акцентом на промоцију здравог начина живота као највећег интереса

ученика, родитеља, наставног особља и друштва,

ф) обезбјеђује слободу кретања и једнак приступ образовању,

г) гарантује економичност и ефикасност у финансирању и раду школе.

(5) Праћење, евалуацију и побољшање заједничког језгра наставних планова и програма за средње стручно образовање и обуку и предлагање модуларних наставних планова и програма за стручне предмете, врше Агенција и Педагошки завод.

Члан 42.**(Трајање наставе у току школске године)**

(1) Школска година траје од 1. септембра текуће до 31. августа наредне календарске године.

(2) Настава се остварује по полугодиштима и траје 185 радних дана, с тим да се програмски садржаји реализују у оквиру 175 наставних дана.

(3) Настава у завршном разреду школе траје 160 радних дана, с тим да се програмски садржаји реализују у оквиру 150 наставних дана.

(4) Разлика у броју радних и наставних дана користи се за реализацију посебних програмских садржаја, обиљежавање међународних, државних и вјерских празника, за културну и спортску дјелатност школе планиране годишњим програмом рада и школским календаром.

(5) Школски календар за сваку школску годину за школе чији је оснивач Скупштина Кантона доноси министар прије почетка школске године.

(6) Школски календар школе чији је оснивач друго правно или физичко лице доноси оснивач уз сагласност Министарства.

(7) Школским календаром утврђује се почетак наставе, почетак и завршетак полугодишта и трајање зимског одмора ученика и др.

(8) Школа може одступити од школског календара само уз претходну сагласност Министарства.

(9) Школски календар се објављује у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Члан 43.**(Почетак и организација наставе)**

(1) Настава у првом полугодишту почиње првог радног дана у септембру а завршава последњег радног дана у децембру.

(2) Зимски одмор за ученике траје четири седмице, а љетни одмор траје од завршетка наставе у другом полугодишту до почетка наставе наредне школске године.

(3) Изузетно, Министарство може из оправданих разлога, за све или за поједину школу, донијети другачију одлуку о организацији наставе и одмору ученика (вјерски празници, временске прилике, епидемије и друго).

(4) Школа, у правилу, организује наставу у петодневној радној седмици.

(5) Школа може, у оквиру једне суботе у току мјесеца, организовати додатну наставу, допунску наставу, рад секција и рад ученичких организација као и надокнаду наставе у складу са одлуком Министарства.

Члан 44.**(Трајање часа)**

(1) Наставни час општеобразовне, стручно-теоријске и практичне наставе у школи траје 45 минута, а наставни час практичне наставе у привредним друштвима и другим правним лицима и лицима која самостално обављају дјелатност траје 60 минута.

(2) У школама и установама за ученике са посебним образовним потребама, наставни час траје 40 минута.

(3) Изузетно од ставова (1) и (2) овог члана, наставни час се одлуком наставничког вијећа школе може скратити максимално 15 минута, у следећим случајевима:

а) уколико није обезбијеђено оптимално загријавање просторија школе у којима се реализује или које служе у сврху реализације наставног процеса,

б) усљед прекида у напајању школе електричном енергијом,

ц) на препоруку јавних сигурносних агенција,

д) због организовања школских приредби поводом обиљежавања државних празника,

е) због организовања школских такмичења.

Члан 45.

(Оптерећење ученика)

(1) Школа је дужна обезбиједити да укупно оптерећење ученика наставом и осталим видовима непосредног образовно-однојног рада не може износити више од 35 часова седмично, с тим што у току дана ученик не може имати више од седам наставних часова.

(2) Изузетно, школа може оптеретити ученика наставом и осталим видовима непосредног однојно-образовног рада са више од 35 часова седмично у случају надокнаде часова интензивном наставом, а на основу посебне одлуке Министарства.

Члан 46.

(Годишњи фонд наставних часова)

(1) Школа је дужна остварити годишњи фонд наставних часова и реализовати програмске садржаје предвиђене наставним планом и програмом.

(2) Ако се утврди да школа није остварила годишњи фонд наставних часова и реализовала програмске садржаје у оквиру предвиђеног броја наставних дана, продужиће наставу док се не оствари годишњи фонд наставних часова.

(3) Изузетно, уколико је усљед проглашеног стања природне или друге несреће или за вријеме проглашеног ванредног стања током наставне године дошло до прекида редовног рада и функционисања школе, иста је дужна у тој наставној години реализовати практичну наставу са најмање 60% планираног фонда наставних часова без обавезе продужетка наставе и остварења годишњег фонда наставних часова практичне наставе планираних наставним планом и програмом.

(4) Школа која не оствари предвиђени годишњи фонд наставних часова, не може издати свједоцбу о завршеном разреду, односно образовању.

Члан 47.

(Прекид рада у току школске године)

Министарство може из оправданих разлога донијети одлуку о прекиду образовно-однојног рада школе због временских прилика, епидемије или других оправданих разлога.

Члан 48.

(Продужење и скраћење одмора ученика)

Министарство може одобрити, зависно од временских прилика и других услова, ранији почетак или продужетка љетног и зимског одмора, с тим да у току школске године буде остварен годишњи фонд наставних часова и реализовани садржаји предвиђени наставним планом и програмом.

Члан 49.

(Годишњи програм рада школе)

(1) Рад школе у току школске године утврђује се годишњим програмом рада који садржи облике и распоред образовно-однојног рада, обим и садржај рада, обавезе наставника, стручних сарадника и сарадника, стручно усмјеравање ученика, слободне активности ученика као и друге активности.

(2) Методологију израде годишњег програма рада за сваку врсту школе утврђује Педагошки завод.

(3) Годишњи програм рада школе који утврди наставничко вијеће, а донесе школски одбор, школа је обавезна доставити Министарству и Педагошком заводу најкасније до 1. октобра за текућу школску годину.

(4) Извјештај о раду школе за претходну школску годину чији је оснивач Скупштина Кантона, школа је дужна доставити Министарству и Педагошком заводу најкасније до 1. октобра календарске године.

(5) Извјештај о успјеху ученика у учењу и владању, школа чији је оснивач Скупштина Кантона, је дужна доставити Педагошком заводу најкасније десет дана након усвајања успјеха од стране наставничког вијећа по окончању првог полугодишта односно најкасније десет дана након усвајања успјеха од стране наставничког вијећа по окончању поправних испита у мјесецу августу.

(6) Школа је одговорна за благовремено достављање аката из ставова (3), (4) и (5) овог члана и вјеродостојност података.

Члан 50.

(Излет, стручна посјета, екскурзија и логоровање)

(1) Школа организује излете, стручне посјете, екскурзије и логоровања, у складу са годишњим програмом рада и Начелима о планирању и организовању излета, екскурзија и логоровања (у даљем тексту: Начела).

(2) Излети, стручне посјете, екскурзије и логоровања, која се изводе у складу са Начелима а предвиђена су годишњим програмом рада школе, рачунају се у радне дане.

(3) Стручне посјете и стручне екскурзије урачунавају се у наставне дане ученицима из предмета из којих је реализована стручна посјета, односно стручна екскурзија.

(4) Начела доноси министар на приједлог Педагошког завода.

Члан 51.

(Слободне активности ученика)

(1) У школи, ученицима се у циљу развоја њихових креативних способности, навика и вјештина које презентују учествујући у школским и ваншколским културним и јавним манифестацијама, омогућава укључивање у различите видове слободних активности.

(2) Слободне активности ученика остварују се добровољним укључивањем ученика у рад секција, клубова, дружина, група, ученичких задруга и других облика организовања.

(3) Задаци и програмски садржаји слободних активности утврђују се годишњим програмом рада, у складу са Педагошким стандардима и нормативима и правилима школе.

(4) Школа може организовати манифестацију, која није утврђена годишњим програмом рада, уз достављени програм манифестације и сагласност Министарства.

Члан 52.

(Такмичења ученика)

(1) С циљем развијања потенцијала, ширења и популаризације знања и способности ученика организују се такмичења ученика.

(2) Такмичења ученика из појединих наставних предмета организују Педагошки завод, струковна удружења и стручни активи за поједине наставне предмете, односно вјерске организације за такмичења из области религијског образовања.

(3) Ближи пропис о организацији такмичења ученика доноси министар.

Члан 53.

(Ученичка задруга)

(1) Ученици школе могу, у складу са посебним законом организовати ученичку задругу.

(2) Средства ученичке задруге и средства остварена практичним радом ученика у школским радионицама, не улазе у укупан приход школе.

Члан 54.

(Експериментална школа)

(1) Ради увођења нових облика и садржаја рада, на основу елабората и стручног мишљења Педагошког завода, Министарство може једну или више средњих школа, једно или више одјељења, прогласити експерименталном или основати експерименталну школу.

(2) Актом о оснивању експерименталне школе или актом о проглашењу школе експерименталном, утврђује се евентуално одступање од одредаба овог закона у примјени наставне норме, дневног и седмичног оптерећења ученика наставним часовима, начин вредновања и оцјенивања знања ученика, организовање одјељења и примјена наставног плана и програма.

(3) Оснивање и рад експерименталне школе и проглашење постојећих школа односно одјељења експерименталним, ближе се уређује прописом који доноси министар.

Члан 55.

(Школа - вјежбаоница)

(1) За континуирану обуку наставника, стручних сарадника и сарадника и за извођење педагошко-методичке праксе студената, на приједлог Педагошког завода и одговарајућих факултета - академија, школа се може одредити као школа - вјежбаоница.

(2) Услови обављања педагошко-методичке праксе у вјежбаоници ближе се уређују прописом који доноси министар.

Члан 56.

(Школски уџбеник, збирка задатака, приручник, радна свеска или друга литература)

(1) У школи се употребљава школски уџбеник, збирка задатака, приручник, радна свеска или друга литература, која је додаток уџбенику, израђена у складу са концепцијом уџбеника.

(2) У школи чији је оснивач Скупштина Кантона, град или општина, употребу школских уџбеника, збирки задатака, приручника, радних свески и друге литературе, која је додаток уџбенику или замјењује уџбеник, одобрава Министарство.

(3) У школи чији је оснивач друго правно или физичко лице употребу школских уџбеника, збирки задатака, приручника, радних свески и друге литературе која је додаток уџбенику или замјењује уџбеник, одобрава оснивач уз стручно мишљење Педагошког завода и сагласност Министарства.

(4) Запослени у Министарству и Педагошком заводу, због сукоба интереса, не могу бити аутори и коаутори наставних средстава из става (1) овог члана, која се примјењују у школама на подручју Кантона.

(5) Министарство неће одобрити употребу наставних средстава из става (1) овог члана у настави чији је аутор или коаутор запосленик Министарства или Педагошког завода.

Члан 57.

(Школе)

(1) На подручју Кантона могу се основати следеће школе:
а) гимназија у којој се, поред општеобразовног програма, остварују и посебни програми према типу гимназије;

б) умјетничка школа у којој се, поред одговарајућег општеобразовног програма, остварује и програм из области музичке, балетске или ликовне умјетности;

ц) техничка школа у којој се, поред одговарајућег општеобразовног програма, остварују и стручни програми за стицање одговарајућих звања IV степена стручне спреме;

д) стручна школа у којој се, поред одговарајућег општеобразовног програма, остварује стручни програм III степена стручне спреме, те стичу занимања одговарајуће струке;

е) школа за ученике са посебним образовним потребама, у којој се остварују стручни програми прилагођени за образовање ученика са посебним образовним потребама;

ф) вјерска школа у којој се, поред одговарајућег општеобразовног програма, остварује и посебан програм за средње вјерске школе;

г) мјешовита школа у којој се, поред одговарајућег општеобразовног програма, могу остваривати програми гимназије, средње техничке школе, средње умјетничке школе и средње стручне школе;

х) школа посебне намјене (полицијска и друга школа), је школа у којој се образују ученици за стручно звање или занимање, које је од посебног интереса за Кантон.

(2) У школи, поред реализовања програма општеобразовног и одговарајућег стручног дијела из става (1) овог члана могу се реализовати и програми стручног усавршавања, допунског образовања, као и стручног оспособљавања путем курсева.

VII. СРЕДЊЕ ОПШТЕ И СРЕДЊЕ СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ

Члан 58.

(Гимназија)

(1) Гимназија је школа савременог општег четворогодишњег образовања која припрема ученике за наставак образовања на високошколским установама.

(2) У гимназији се образују ученици по општеобразовним програмима и програмима према типу гимназије.

(3) У гимназији се могу остварити образовни програми за следеће типове гимназије:

а) општа гимназија,

б) језичка гимназија,

ц) природно-математичка гимназија,

д) математичко-информатичка гимназија,

е) спортска гимназија,

ф) педагошка гимназија,

г) гимназија примијењених умјетности,

х) здравствена гимназија,

и) гимназија информационих технологија.

(4) У гимназији се не може вршити истовремено образовање по програму друге врсте школе.

Члан 59.

(Умјетничка школа)

(1) У умјетничкој школи образују се ученици по општеобразовном програму и посебном програму из музичке, балетске или ликовне умјетности у трајању од четири године за стицање одговарајућег звања и за наставак образовања на високошколским установама.

(2) Наставним планом и програмом умјетничке школе утврђује се однос општеобразовних садржаја и дијела програмских садржаја за образовање из одређене области умјетности.

Члан 60. (Вјерска школа)

(1) У вјерској школи образују се ученици у трајању од четири године по програму општеобразовних предмета и посебном програму за вјерске школе.

(2) У вјерским школама, у зависности од типа, ученици стичу знање у складу са наставним планом и програмом.

(3) Ученик који заврши вјерску школу оспособљен је за наставак образовања.

(4) У смислу овог закона вјерска школа је еквивалентна гимназији у вредновању и оцјењивању школа, такмичењима ученика и наставку образовања.

(5) У вјерској школи не може се вршити истовремено образовање по програму друге врсте школе.

(6) Вјерска школа може се организовати као школа са домом за ученике.

(7) На вјерску школу са домом за ученике примјењују се одредбе чланова 150., 151. ставови (1) и (2) и 152. овог закона које се односе на рад дома ученика као јавних установа.

(8) Ученик који заврши вјерску школу стиче средњу стручну спрему друштвеног смјера.

Члан 61. (Техничка школа)

(1) У техничкој школи образују се ученици за сложеније захтјеве рада у трајању од четири године по општеобразовном и стручном програму средњег стручног образовања на основама савремене и традиционалне технологије.

(2) Наставним планом и програмом техничке школе, за сваки тип школе, утврђује се однос општеобразовног и садржаја стручно-теоријског и практичног дијела наставе.

(3) У техничкој школи стичу се одговарајућа стручна знања (IV степен стручне спреме).

(4) Ученик који заврши техничку школу, оспособљен је за рад и за наставак образовања.

Члан 62. (Стручна школа)

(1) У стручној школи образују се ученици за одговарајућа занимања у трогодишњем трајању.

(2) Наставним планом и програмом стручне школе, за сваки тип школе, утврђује се однос општеобразовног и садржаја стручно-теоријског и практичног дијела наставе.

(3) У стручној школи стичу се одговарајућа стручна занимања (III степен стручне спреме).

Члан 63. (Прелазак из једног у други образовни програм и наставак образовања)

(1) Ученик може прећи из једног у други образовни програм у оквиру исте струке, највише једанпут у току средњошколског образовања, на основу одлуке наставничког вијећа школе. Одлуком о одобравању преласка у други образовни програм наставничко вијеће школе утврђује и обавезу полагања разлике наставних предмета.

(2) Ученик може прећи из једног у други образовни програм у оквиру различите школе или различите струке, највише једанпут у току средњошколског образовања, али најкасније до завршетка трећег разреда, на основу одлуке наставничког вијећа школе. Одлуком о одобравању преласка у

други образовни програм наставничко вијеће школе утврђује и обавезу полагања разлике наставних предмета.

(3) Редован ученик који заостаје у савладавању наставних садржаја у току свог образовања, може се преусмјерити на образовање по једноставнијем програму. Одлуку о преусмјеравању на образовање по једноставнијем програму доноси наставничко вијеће школе, а ако се ради о преусмјеравању на образовање у другу школу, одлуку о упису доноси наставничко вијеће те школе.

(4) Ученик са завршеном стручном школом (III степен стручне спреме), у оквиру исте струке, може наставити образовање у техничкој школи (IV степен стручне спреме), ако је први, други и трећи разред завршио најмање добрим успјехом и имао примјерно владање. Одлуку о одобравању наставка образовања у техничкој школи доноси наставничко вијеће школе, те утврђује и обавезу полагања разлике наставних предмета.

(5) Ученик којем је одобрен прелазак из једног у други образовни програм или му је одобрен наставак образовања у техничкој школи, утврђену разлику наставних предмета дужан је положити најкасније до 15. априла текуће школске године.

(6) Ако не положи разлику наставних предмета у року из става (5) овог члана ученик понавља разред.

Члан 64. (Практична настава)

(1) Практична настава у техничкој и стручној школи изводи се у складу са наставним плановима и програмима у школским радионицама, лабораторијама и кабинетима, те другим објектима за наставу, опремљеним у складу са одговарајућим нормативима.

(2) Практична настава изводи се под стручним надзором школе и у установама, привредним друштвима, другим правним лицима и лицима која самостално обављају дјелатност а која имају одговарајућу савремену опрему, техничко-технолошка средства и друге одговарајуће услове, у складу с наставним планом и програмом.

(3) Услови, облици, методе и поступци извођења практичне наставе, те вршење стручног надзора утврђују се посебним прописом који дониси министар на приједлог Педагошког завода.

Члан 65. (Феријална пракса ученика)

(1) Наставним планом и програмом техничке и стручне школе, могу се утврдити обавезе, програм, вријеме и трајање обављања феријалне праксе ученика.

(2) Услови извођења феријалне праксе за ученике школе утврђују се уговором са јавним предузећем, привредним друштвом, установом или лицем које самостално обавља дјелатност, у зависности од тога гдје се она изводи.

Члан 66. (Образовање ученика са посебним образовним потребама)

(1) Дјеца и млади са посебним образовним потребама стичу образовање у школама према програмима прилагођеним њиховим могућностима и способностима.

(2) У случајевима кад је немогуће пружити одговарајуће образовање у редовним школама, дјеца и млади са тежим сметњама и потешкоћама у развоју могу се, дјелимично или у цјелини, образовати у установама намијењеним за образовање и одгој лица са потешкоћама у физичком и психичком развоју.

(3) Образовање дјеце и младих са посебним образовним потребама је од приоритетног јавног интереса и саставни је дио јединственог образовног система.

(4) Ближи пропис о образовању и одгоју дјеце и младих са посебним образовним потребама доноси министар.

Члан 67.

(Наставни план и програм и трајање образовања за ученике са посебним образовним потребама)

(1) Наставним планом и програмом за образовање ученика са посебним образовним потребама утврђује се занимање, трајање образовања, однос општеобразовних, стручно-теоријских и садржаја практичне наставе и исходи учења.

(2) У школи за ученике са посебним образовним потребама образовање траје од једне до четири године по прилагођеним програмима за одговарајуће профиле I, II и III степена стручне спреме.

(3) Ученици оштећеног слуха и говора, образују се као редовни ученици и полазници по наставним плановима и програмима I, II, III и IV степена стручне спреме.

VIII. УЧЕНИЦИ

Члан 68.

(Стицање статуса ученика)

(1) Средњошколско образовање је свима доступно, у складу са постигнутим успјехом у основној школи, личним интересом и способностима.

(2) Статус ученика стиче се уписом у одговарајући разред школе.

(3) Статус редовног ученика може се стећи само у једној школи.

(4) Изузетно, ученик који има статус редовног ученика у једној школи, може стећи статус редовног ученика и у умјетничкој школи.

Члан 69.

(Упис ученика у школу)

(1) У први разред школе уписује се лице као редован ученик које је завршило основну школу и које није старије од 17 година у моменту уписа.

(2) Лице које се уписује у школу за ученике са посебним образовним потребама може се уписати без конкурса као редован ученик који је завршио основну школу и који није старији од 19 година.

(3) Упис ученика у први разред школе чији је оснивач Скупштина Кантона врши се на основу конкурса који објављује Министарство у дневном листу најмање два мјесеца прије почетка школске године.

(4) Упис ученика у први разред школе чији је оснивач црква или вјерска заједница или друго правно или физичко лице врши се на основу конкурса који објављује школа.

(5) Упис ученика у први разред врши се на основу постигнутог успјеха у учењу, резултата екстерне матуре и других посебних критерија, у складу са прописом којег доноси министар.

(6) За сваку школску годину школски одбор школе као јавне установе предлаже план уписа, а Министарство доноси коначан план уписа ученика у први разред, након проведене јавне расправе, уз сагласност Владе Кантона.

(7) Редовно средњошколско образовање у јавним установама је бесплатно.

(8) У умјетничку и вјерску школу могу се уписати ученици који су са успјехом завршили редовно основно образовање и положили пријемни испит.

(9) Изузетно, министар може посебном одлуком утврдити обавезу и начин полагања пријемног испита и у другим школама.

(10) Ближи пропис о начину полагања пријемног испита из става (8) овог члана у школи чији је оснивач Скупштина Кантона доноси министар.

(11) Акт о начину полагања пријемног испита у школи чији је оснивач друго правно или физичко лице доноси надлежни орган оснивача уз претходну сагласност Министарства.

Члан 70.

(Престанак статуса редовног ученика школе)

(1) Статус редовног ученика школе престаје:

а) завршавањем образовања у школи,

б) губљењем права на даље редовно образовање у тој школи,

ц) искључивањем из школе,

д) напуштањем школе,

е) исписивањем из школе,

ф) у другим случајевима прописаним законом.

(2) Поступак и услови за утврђивање напуштања школе утврђују се правилима школе.

Члан 71.

(Понављање разреда)

(1) Редован ученик који са успјехом не заврши разред, има право да понови разред.

(2) Редован ученик у току укупног средњошколског образовања има право два пута понављати разред, с тим да исти разред може поновити само једанпут.

(3) Редован ученик који у току образовања заостаје у савладавању наставних садржаја или не заврши разред, може се преусмјерити на образовање по једноставнијем програму одлуком наставничког вијећа.

(4) Лице које је изгубило статус редовног ученика, уколико жели да настави образовање као полазник, сноси трошкове свог образовања.

(5) Редован ученик који је завршио завршни разред, а из објективних разлога није приступио полагању матурског, односно завршног испита, задржава статус редовног ученика до полагања матурског односно завршног испита, а најдуже до окончања јануарског испитног рока наредне школске године.

Члан 72.

(Испис ученика из школе)

(1) Редован ученик се може исписати из школе уз писмену сагласност родитеља:

а) када из објективних разлога мора прекинути образовање,

б) када прелази у другу школу.

(2) Редован ученик се може исписати из школе у случају промјене мјеста боравка и наставка образовања у другој школи, али најкасније два мјесеца прије завршетка наставе у другом полугодишту, односно два мјесеца прије завршетка образовања.

(3) Школа ученицима из става (2) овог члана, на писмени захтјев ученика или родитеља, издаје увјерење о постигнутом успјеху у учењу и владању до момента исписа из школе.

Члан 73.

(Одсуствовање са наставе по одобрењу)

(1) Школа може ученицима, који су проглашени перспективним или врхунским спортистима, те надареним ученицима за поједине наставне области који су стекли право учешћа на међународним или државним такмичењима, као и у другим случајевима, одлуком наставничког вијећа школе, одобрити одсуствовање са наставе ради припремања и учешћа на такмичењима под условима утврђеним правилима школе.

(2) Школа ће ученицима из става (1) овог члана омогућити да, путем инструктивне наставе, консултативне наставе,

наставе на даљину и полагањем испита у току школске године, заврше одговарајући разред.

Члан 74.

(Праћење и вредновање резултата рада ученика)

(1) Школа је дужна да, у току образовања, систематски прати развој ученика, њихове склоности и способности, да вреднује резултате њиховог рада и усмјерава их у складу са потребама тржишта рада и програмом професионалне оријентације за избор одговарајућег образовања.

(2) Програм професионалне оријентације ученика доноси Педагошки завод.

Члан 75.

(Оцјењивање рада ученика)

(1) Школа је одговорна за редовно праћење, вредновање и оцјењивање ученика и равномјерну оптерећеност у току школске године.

(2) Оцјењивање успјеха у учењу ученика у школи је бројчано.

(3) Оцјењивање у школи је јавно и континуирано.

(4) Приликом оцјењивања уз бројчану оцјену уписује се и датум.

(5) Бројчане оцјене из предмета или области су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и довољан (1). Оцјена довољан (1) није пролазна.

(6) Изузетно, оцјењивање успјеха у учењу ученика са посебним образовним потребама, уколико ће то боље изразити резултате у односу на циљеве из плана поред бројчаног може бити и описно.

(7) Ближе прописе о праћењу, вредновању и оцјењивању резултата рада ученика доноси министар.

Члан 76.

(Општи успјех ученика)

(1) Општи успјех ученика утврђује се на основу закључених оцјена на крају оба полугодишта, а за ученике упућене на поправни испит, после обављених поправних испита.

(2) За ученике за које се настава не изводи по полугодиштима, општи успјех утврђује се на завршетку разреда.

(3) Наставничко вијеће након сваког полугодишта утврђује успјех у учењу и владању одјељења, разреда и школе.

Члан 77.

(Закључивање оцјена)

(1) Закључну оцјену из појединих наставних предмета утврђује одјељенско вијеће на приједлог предметног наставника.

(2) Ученик и његов родитељ, имају право приговора на закључну оцјену.

(3) Приговор се подноси наставничком вијећу, у року од три дана од дана саопштења оцјене.

(4) Приговором се може захтијевати изузеће предметног наставника из комисије за провјеру знања.

(5) Наставничко вијеће дужно је да у року од три дана донесе одлуку о приговору.

(6) Ако наставничко вијеће усвоји приговор, образоваће комисију која ће провјерити знање ученика у року од два дана.

(7) Оцјена комисије је коначна.

Члан 78.

(Начин утврђивања општег успјеха ученика)

(1) Општи успјех ученика утврђује се на основу просјека пролазних оцјена из свих наставних предмета.

(2) Ученик је завршио разред:

а) са одличним успјехом ако је постигао просјечну оцјену најмање 4,50,

б) са врло добрим успјехом ако је постигао просјечну оцјену најмање 3,50,

ц) са добрим успјехом ако је постигао просјечну оцјену најмање 2,50,

д) са довољним успјехом ако има просјечну оцјену најмање 2,00.

(3) Одјељенско вијеће утврђује успјех ученика и владање на нивоу одјељења, а наставничко вијеће утврђује постигнути успјех разреда и школе.

(4) Постигнути успјех утврђује се на основу просјечне оцјене заокружене на двије децимале за одјељење, разред и школу.

(5) На основу постигнутог успјеха из става (1) овог члана и других постигнућа, а на основу правилника којег доноси министар, на завршетку образовања се проглашава ученик генерације школе.

Члан 79.

(Поправни испит)

(1) Ученик који на крају другог полугодишта односно образовања, има једну или двије недовољне оцјене упућује се на поправни испит у августовском испитном року.

(2) Изузетно, ученик завршног разреда који на крају другог полугодишта односно образовања, има једну недовољну оцјену, може полагати поправни испит 15 дана након завршетка наставне године, уз писмену сагласност родитеља односно старатеља уколико није стекао пунољетство.

(3) Ученик који не положи поправни испит, упућује се да понови разред.

(4) Изузетно, ученику који прелази у завршни разред образовања, а не положи поправни испит из једног предмета у редовном августовском року, на приједлог одјељенског вијећа, наставничко вијеће може одобрити услован упис у наредни разред, с тим да је обавезан најкасније до краја септембра текуће године положити испит из предмета из којег је упућен на поправни испит.

(5) У случају да испит из става (4) овог члана не положи, ученик се враћа у претходни разред да га понови.

(6) Поправни испит за ученике ближе се уређује посебним прописом који доноси министар.

Члан 80.

(Завршетак разреда односно образовања)

Ученик је завршио разред односно образовање, када је успјешно завршио све обавезе утврђене наставним планом и програмом.

Члан 81.

(Владање ученика)

(1) У школи се оцјењује и владање ученика.

(2) Оцјене из владања су: примјерно, врло добро, добро, задовољава и лоше.

(3) Оцјену из владања утврђује одјељенско вијеће на приједлог разредника.

Члан 82.

(Завршетак два разреда у току једне школске године)

(1) Ученик који у току образовања показује изузетне способности и има одличан успјех, може брже напредовати, односно завршити два разреда у току једне школске године.

(2) Ближим прописом који доноси министар утврђује се начин бржег напредовања, односно завршетка два разреда у току једне школске године.

Члан 83.**(Допунски, разредни и матурски/завршни испит)**

(1) Ученику школе може се утврдити обавеза полагања допунског, разредног и матурског, односно завршног испита.

(2) Допунски испит полаже ученик из одређених предмета или области у случајевима промјене школе и даљег наставка образовања, те наконведеног поступка еквиваленције свједоцбе или нострификације дипломе.

(3) Наставничко вијеће школе утврђује наставне предмете из којих се полаже допунски испит.

(4) Ако ученик који има статус редовног ученика полаже допунски испит из одређеног предмета или области у случајевима да претходно има стечено стручно звање или занимање сноси трошкове полагања допунских испита.

(5) Разредни испит полагају полазници и редовни ученици.

(6) Разредни испит за редовне ученике се организује у случајевима када је ученик на крају наставне године односно образовања остао неоцијенен из оправданих разлога, односно оправдано изостао са наставе више од једне трећине планираних часова у току школске године, као и ученик који је похађао инструктивну наставу.

(7) Матурски/завршни испит се полаже на завршетку образовања.

(8) Уколико се утврде неправилности настале у поступку провођења испита, наставничко вијеће поништава испите најкасније у року од 30 дана од дана полагања испита.

(9) Ближе прописе о организовању, начину, времену и условима полагања испита у школи доноси министар.

Члан 84.**(Полагање матурског/завршног испита у гимназији, техничкој, умјетничкој, вјерској и стручној школи)**

(1) На завршетку образовања у гимназији, техничкој, умјетничкој и вјерској школи се полаже матурски испит.

(2) На завршетку образовања у стручној школи за стицање III степена стручне спреме полаже се завршни испит са практичним радом.

(3) Програм и начин полагања матурског/завршног испита утврђује се наставним планом и програмом за сваку врсту школе.

(4) Ближи пропис о полагању матурског/завршног испита у гимназији, техничкој, умјетничкој и стручној школи чији је оснивач Скупштина Кантона доноси министар на приједлог Педагошког завода.

(5) Програм полагања екстерне матуре на приједлог Педагошког завода доноси министар.

(6) Акт о полагању матурског испита у школи чији је оснивач друго правно или физичко лице доноси оснивач, уз претходну сагласност Министарства.

(7) Изузетно, уколико је усљед проглашеног стања природне или друге несреће или за вријеме проглашеног ванредног стања током наставне године дошло до прекида редовног рада и функционисања школе, министар може донијети одлуку о одгађању, неодржавању или другачијој организацији матурског или завршног испита, односно екстерне матуре.

(8) Одлуку о одгађању, неодржавању или другачијој организацији матурског или завршног испита министар доноси у консултацијама са Педагошким заводом.

(9) Уколико министар донесе одлуку о одгађању, неодржавању или другачијој организацији екстерне матуре у свим школама са подручја Кантона из разлога прописаних ставом (7) овог члана, том одлуком, у погледу екстерне матуре, уређује се и начин заштите интереса ученика приликом евентуалног наставка високошколског образовања и уписа у прву годину првог циклуса студија.

Члан 85.**(Диплома за постигнуте резултате)**

(1) Ученику који у току четворогодишњег образовања и одгоја по наставном плану и програму постигне одличан успјех из свих наставних предмета, примјерно владање у свим разредима школе, изузетне резултате у додатној настави, слободним активностима, као и постигнуте изузетне резултате на такмичењима, смотрема и у другим ваннаставним активностима, издаје се посебна диплома за постигнуте резултате.

(2) Ученику који постиже одличне резултате у образовно-одгојном процесу могу се додјеливати похвале, признања и награде под условима и на начин утврђен правилима школе.

(3) Образац посебне дипломе из става (1) овог члана прописује министар.

Члан 86.**(Педагошке мјере)**

(1) Ученику се због његовог недолучног понашања могу изрећи следеће педагошке мјере:

- а) укор разредника,
- б) укор одјељењског вијећа,
- ц) укор директора,
- д) укор наставничког вијећа,
- е) премјештање у друго одјељење,
- ф) искључење из школе.

(2) Педагошка мјера искључење из школе се може изрећи само за тежа повреде обавеза ученика.

(3) Тежа повреда обавеза ученика је:

- а) преправка података у свједочанству, дипломи или другим јавним исправама,
- б) преправка или дописивање података у евиденцију коју води школа,
- ц) политичко организовање или дјеловање ученика у школи,
- д) крађа школске и ученичке имовине,
- е) давање или употреба алкохола и наркотичких средстава у школи или у школском дворишту, као и подстрекивање на њихову употребу,
- ф) вршњачко насилничко понашање,
- г) насилничко понашање и омаловажавање наставника и осталих запосленика школе,
- х) посједовање оружја,
- и) изражавање националне и вјерске нетрпељивости,
- ј) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-одгојног рада 30 и више часова,
- к) злоупотреба мобилног телефона или других електронских уређаја у току наставног процеса,
- л) намјерно оштећење или уништење школске имовине,
- м) лажне дојаве о подметнутим експлозивним средствима у простору школе,

н) и у другим случајевима прописаним правилима школе.

(4) Педагошке мјере укор наставничког вијећа, премјештање у друго одјељење и искључење из школе, изриче наставничко вијеће, о чему школа доноси рјешење.

(5) Ученик, односно његов родитељ, на изречене педагошке мјере укор наставничког вијећа, премјештање у друго одјељење или искључење из школе, могу поднијети жалбу школском одбору.

(6) Одлука школског одбора је коначна.

Члан 87.**(Педагошке мјере и материјална одговорност ученика)**

(1) Изречена педагошка мјера повлачи снижавање оцјене из владања ученика.

(2) Педагошка мјера важи за школску годину за коју је изречена, а у току школске године може се ублажавати или укинути осим у вјерским школама.

(3) Ученик ће одговарати за материјалну штету учињену у школи или код правног или физичког лица код кога обавља практичну наставу, ако је исту учинио намјерно. Висину учињене штете и околности под којим је штета учињена утврђује комисија коју именује директор школе.

(4) Одлуку о одговорности ученика за штету и висину накнаде, на приједлогу комисије доноси директор, на коју ученик односно његов родитељ може уложити приговор школском одбору. Одлука школског одбора је коначна.

(5) Ближи пропис о повредама дисциплине, поступку за утврђивање одговорности ученика, дужини трајања педагошке мјере, њеном ублажавању, укидању и посљедичном односу на оцјену из владања ученика, као и о накнади учињене материјалне штете, доноси министар.

Члан 88.

(Обавеза упознавања ученика са њиховим правима, дужностима и одговорностима)

Школа је обавезна да, на почетку школске године, упозна ученике са њиховим правима, дужностима и одговорностима утврђеним овим законом и правилима школе.

IX. ПЕДАГОШКА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 89.

(Ученичка књижица)

(1) Школа уписаним редовним ученицима, на почетку образовања, издаје ученичку књижицу која важи до краја одговарајућег образовања и одгоја.

(2) Ученичка књижица је јавна исправа којом се у току средњег образовања доказује статус ученика школе.

Члан 90.

(Свједоцба и диплома)

(1) О завршеном разреду односно образовању, школа издаје свједоцбу.

(2) Ученику који положи са успјехом матурски односно завршни испит, издаје се диплома о завршеној школи.

(3) Свједоцба односно диплома, коју издаје школа, има важност јавне исправе.

Члан 91.

(Валидност свједоцбе односно дипломе)

Свједоцба односно диплома стечена на територији Босне и Херцеговине, има исту вриједност као и свједоцба односно диплома стечена у одговарајућим школама на подручју Кантона.

Члан 92.

(Дупликат свједоцбе односно дипломе)

На захтјев ученика или његовог родитеља, школа издаје дупликат свједоцбе односно дипломе на основу података из матичне књиге.

Члан 93.

(Документација и евиденција)

(1) Школа води документацију и евиденцију о образовно-одгојној дјелатности: матичну књигу, регистар, разредну књигу, дневник рада и др.

(2) Подаци у матичној књизи су трајне вриједности.

(3) Школа издаје свједоцбе, дипломе, ученичке књижице и друге документе и одговорна је за вјеродостојност података садржаних у издатим документима.

(4) Ближе прописе о садржају документације и начину вођења евиденције у школи чији је оснивач Скупштина Кантона, град или општина, доноси министар уз претходно стручно мишљење Педагошког завода.

(5) Акт о садржају документације и начину вођења евиденције у школи чији је оснивач друго правно или физичко лице доноси оснивач уз претходну сагласност Министарства и стручног мишљења Педагошког завода.

X. НАСТАВНИЦИ, СТРУЧНИ САРАДНИЦИ, СЕКРЕТАРИ, САРАДНИЦИ И ВАННАСТАВНО ОСОБЉЕ

Члан 94.

(Послови наставника и стручних сарадника)

(1) Образовно-одгојни рад у школи обављају наставници и стручни сарадници.

(2) Лица из става (1) овог члана обављају следеће послове:

а) остварују циљеве и задатке образовања и одгоја утврђене овим законом и на основу њега донесеним прописима и другим актима,

б) реализују наставни план и програм у оквиру 40-часовне радне седмице и годишњег програма рада школе,

ц) прате и вреднују успјех у учењу и владању ученика,

д) воде педагошку евиденцију и документацију о образовно-одгојном раду,

е) сарађују са стручном службом школе и родитељима ученика на пословима образовања и одгоја,

ф) учествују у раду стручних органа школе ради унапређивања рада школе и

г) извршавају и друге обавезе по налогу директора школе које произлазе из општих аката школе и годишњег програма рада школе.

(3) Наставници и стручни сарадници дужни су да предузимају мјере ради заштите права дјетета, те да о сваком кршењу тих права, посебно о свим облицима насиља над дјететом, одмах обавијесте родитеље и надлежну службу социјалне заштите.

Члан 95.

(Услови за извођење наставе)

(1) Послове наставника и стручног сарадника може обављати лице које осим услова утврђених Законом о раду, испуњава и следеће услове:

а) има одговарајући ниво образовања у складу са наставним планом и програмом,

б) има положен стручни испит за самосталан рад у образовању,

ц) здравствено способан за обављање послова наставника или стручног сарадника,

(2) Услови из става (1) овог члана доказују се прије заснивања радног односа.

(3) На наставника, односно стручног сарадника који се прима у својству приправника, не односи се тражени услов из става (1) тачка б).

(4) Дипломе издате у Босни и Херцеговини, као и дипломе издате у бившој СФРЈ до 6. априла 1992. године са истим степеном и врстом школске спреме која се тражи за наставнике и стручне сараднике школе, имају једнаку вриједност, а на основу Закона о важности јавних исправа у Босни и Херцеговини („Службени гласник Босне и Херцеговине”, број 23/04).

(5) За доказивање услова из става (1) тачка ц) овог члана признаје се само љекарско увјерење које издаје овлашћена здравствена установа.

Члан 96.**(Утврђивање одговарајуће стручне спреме)**

(1) Програмске садржаје општеобразовних наставних предмета може реализовати наставник који има одговарајући ниво образовања – висока стручна спрема у трајању од најмање четири године или еквивалент и стручно звање у одређеној области и положен стручни испит за самосталан рад у образовању.

(2) Програмске садржаје стручно-теоријских наставних предмета може реализовати наставник који има одговарајући ниво образовања – висока стручна спрема у трајању од најмање четири године или еквивалент и стручно звање у одређеној области са допунским педагошко-психолошко-методичко-дидактичким образовањем и положен стручни испит за самосталан рад у образовању.

(3) Програмске садржаје практичне наставе могу реализовати наставници који имају одговарајући профил и стручну спрему (VI и VII степен стручне спреме), или еквивалент и стручно звање у одређеној области са допунским педагошко-психолошко-методичко-дидактичким образовањем и положеним стручним испитом за самосталан рад у образовању и једну годину радног искуства у струци после стицања одговарајуће стручне спреме.

(4) Практичну наставу у школама могу изводити наставници са V степеном стручне спреме са допунским педагошко-психолошко-методичко-дидактичким образовањем и положеним стручним испитом за самосталан рад у образовању и три године радног искуства у струци после стицања одговарајуће стручне спреме.

(5) Практичну наставу у привредним друштвима и другим правним и физичким лицима по програму школе могу изводити лица која имају одговарајући профил и стручну спрему утврђену наставним планом и програмом и три године радног искуства у струци после стицања одговарајуће стручне спреме.

(6) Одговарајућа стручна спрема за извођење наставе појединих предмета утврђује се Наставним планом и програмом.

(7) Спорне случајеве о стручној спремности из овог члана рјешава Педагошки завод.

Члан 97.**(Стручни сарадници)**

Педагошке, библиотекарске и друге стручне послове у школи обављају стручни сарадници са завршеним одговарајућим степеном и врстом стручне спреме и положеним одговарајућим стручним испитом у складу са Педагошким стандардима и нормативима.

Члан 98.**(Секретар школе)**

(1) Секретар школе обавља правне и послове од значаја за рад и унутрашњу организацију школе, учествује у надзирању и координира рад помоћно-техничког особља школе, у складу са описом послова радног мјеста сарађује са Министарством, другим органима управе и правним лицима у вези са пословима из редовне дјелатности школе, по овлашћењу и у сарадњи са директором школе заступа школу у судским и управним поступцима, те у сарадњи са директором и педагогом школе прати реализацију програма рада школе.

(2) Услови за обављање послова и опис послова радног мјеста секретара школе, у складу са овим законом, ближе се одређују Педагошким стандардима и нормативима.

(3) Секретар школе, по службеној дужности, уједно је и секретар школског одбора, и исти има право и обавезу присуствовати сједницама школског одбора, без могућности права одлучивања.

(4) Секретар школе одговоран је за коришћење материјалних и људских ресурса који су му повјерени и за свој рад одговара директору школе.

Члан 99.**(Сарадници)**

За учествовање у образовно-одгојном раду и обављању послова под непосредним руководством наставника, школа може ангажовати за сарадника лаборанта и друго лице које има завршену средњу стручну спрему одговарајућег усмјерења и положен стручни испит у струци.

Члан 100.**(Ваннаставно особље)**

Административне, финансијске, оперативно-техничке и помоћно-техничке послове у школи, у складу са описом послова радног мјеста, обавља ваннаставно особље школе. Називи радних мјеста, услови за обављање послова и описи послова радних мјеста ваннаставног особља, ближе се одређују Педагошким стандардима и нормативима.

Члан 101.**(Запошљавање у школи)**

(1) Школа чији је оснивач Скупштина Кантона дужна је вршити пријем запосленика на основу јавног конкурса, односно огласа, којег расписује Министарство и објављује у дневном листу и на веб страници Министарства и истовремено доставља Служби за запошљавање Кантона.

(2) Школа чији је оснивач друго правно или физичко лице врши пријем запосленика на основу конкурса, односно огласа, који се расписује у складу са општим актима школе.

(3) Јавни конкурс, односно оглас, расписује се најмање два пута у току школске године, а обавезно прије почетка школске године и прије почетка другог полугодишта.

(4) Лица из става (1) овог члана, могу се примити у радни однос на одређено или неодређено вријеме и без конкурса у следећим случајевима:

а) код преузимања запосленика који је остао дјелимично или у цјелости без послова и радних задатака у другој основној, односно средњој школи на подручју Кантона,

б) ради обезбјеђења стручне заступљености наставе и обављања других неопходних послова, до окончања поступка по расписаном конкурс, односно огласу, односно до расписивања конкурса, односно огласа, школа може примити лице које испуњава услове утврђене овим законом на период до краја започетог полугодишта,

ц) ради замјене одсутног запосленика школе (боловање, неплаћено одсуство и сл.), може се примити лице одговарајућег профила и стручне спреме до краја започетог полугодишта,

д) када запосленика, који је засновао радни однос на неодређено вријеме у другој школи, на основу мишљења надлежне здравствене установе, није могуће распоредити на друго одговарајуће радно мјесто у истој школи, споразумом између школа,

е) прелазак из једне у другу основну или средњу школу ради замјене запосленика на истим радним мјестима на основу споразума потписаног од стране оба запосленика, директора школа и уз претходну сагласност Министарства,

ф) ради допуне до пуног радног времена када се ради о запосленику који у тој школи има засновао радни однос на неодређено непуну радно вријеме, уз претходну сагласност Министарства,

г) прелазак запосленика из једне у другу основну или средњу школу на захтјев запосленика, а на основу споразума директора школа и претходну сагласност Министарства.

(5) Изузетно, у складу са одредбама става (4) тачке б) и ц) овог члана, уз претходну сагласност Министарства, за обављање послова из чланова 98. и 100. овог закона, школа може без конкурса или огласа примити у радни однос на одређено вријеме лице које испуњава прописане услове и током зимског или љетног одмора ученика. Овако заснован радни однос може трајати до окончања поступка по расписаном конкурс у или огласу, а најдуже до почетка првог наредног полугодишта.

(6) Ангажовањем запосленика у радни однос на неодређено вријеме из става (4) тачке а), д), е) и г) овог члана не може се угрозити радно-правни статус запосленика који су примљени у радни однос на неодређено вријеме у тој школи путем јавног конкурса, односно јавног огласа, прије реализације радног ангажмана на неодређено вријеме по претходно наведеним тачкама.

(7) Изузетно, ако се након окончања конкурсне процедуре не може изабрати кандидат, односно ако се попуњавање упражњене радне позиције не може извршити лицем одговарајућег стручног звања и стручне спреме на начин прописан ставом (4) тачке б) и ц) овог члана, школа може засновати радни однос са лицем које ће радити на припремању ученика за полагање разредног испита (инструктивна настава).

(8) Радни однос из става (7) овог члана, у складу са упутством које доноси министар и уз претходну сагласност Министарства, заснива се на одређено вријеме и може трајати до краја започетог полугодишта.

(9) Уговор о раду закључен у складу са одредбама ставова (7) и (8) овог члана не може прерасти у уговор о раду на неодређено вријеме.

(10) Уколико се по окончању конкурса не буде могао изабрати кандидат у складу са ставом (4) овог члана, школа може ангажовати запосленика без заснивања радног односа у циљу реализације наставног процеса за дефицитарна занимања за која је потребно ангажовати стручне кадрове који су у радном односу код другог послодавца.

(11) Радно-правни статус запосленика школе чији је оснивач Скупштина Кантона који је остао дјелимично или у цјелости без послова и радних задатака у школи, рјешава се у складу са овим законом и Програмом збрињавања запосленика за чијим је радом престала потреба, којег доноси Влада Кантона, на приједлог Министарства, уз учешће синдиката.

(12) Школа чији је оснивач Скупштина Кантона је дужна у складу са Педагошким стандардима и нормативима доставити Министарству податке о потребама за попуном упражњених радних мјеста, као и податке о запосленицима школе за чијим је радом дјелимично или у цјелости престала потреба на нивоу школе.

(13) Прописом који доноси министар ближе се уређују услови, критерији и поступак запошљавања у установама средњег образовања чији је оснивач Скупштина Кантона.

Члан 102.

(Забрана дискриминације)

Забрањује се дискриминација по било којем основу у раду школе, у поступку запошљавања, утврђивања плате и других накнада за исти рад, односно за рад једнаке вриједности, напредовања у послу под једнаким условима образовања, оспособљавања и стручног усавршавања, услова рада, те сваке друге радње која представља неки облик директне или индиректне дискриминације.

Члан 103.

(Систематски и други љекарски прегледи)

(1) Школа је дужна обезбиједити да запосленици школе

изврше љекарски преглед сваке године најкасније до 30. септембра, те систематски преглед најмање једном у четири године.

(2) Трошкови систематског и љекарског прегледа запосленика у школи чији је оснивач Скупштина Кантона, падају на терет буџета Кантона. Одлуку о висини трошкова систематског и љекарског прегледа доноси овлашћена здравствена установа, уз претходно прибављено мишљење Министарства здравства Тузланског кантона.

(3) Ако се од стране овлашћене здравствене установе установи да је наставник, стручни сарадник или сарадник оболио од заразне болести или душевне болести, да је склон алкохолизму или наркоманији или има озбиљне поремећаје у понашању, то лице не може обављати послове који подразумијевају рад са ученицима, док овлашћена здравствена установа не утврди да су престале околности због којих му је рад са ученицима забрањен.

Члан 104.

(Упућивање запосленика на оцјену радне способности)

(1) У случају основане сумње да је запосленику школе психофизичко здравље нарушено у мјери која битно умањује његову радну способност, директор школе може упутити запосленика на оцјену радне способности.

(2) На одлуку о упућивању на оцјену радне способности незадовољни запосленик има право поднијети жалбу школском одбору.

(3) Одлука школског одбора по поднесеној жалби је коначна.

(4) Ако се оцјеном радне способности утврди да запосленик није у могућности уредно извршавати обавезе у образовно-одгојном раду због трајно нарушеног психофизичког здравља, понудиће му се одговарајући послови према преосталој радној способности, у складу са Законом.

Члан 105.

(Подобност за рад са дјецом)

(1) За рад са дјецом неподобан је запосленик који је правоснажном пресудом осуђен на казну затвора за кривично дјело против уставног поретка, против човјечности и међународног права, против живота и тијела, против сполне слободе и морала, против брака и породице, против здравља људи, против јавног реда и правног промета, подмићивања или кривично дјело против службене или друге одговорне функције осим ако је наступила рехабилитација по посебном закону.

(2) Лицу из става (1) овог члана које је правоснажном пресудом осуђено на издржавање казне затвора у трајању дужем од три мјесеца а запосленик је школе даном правоснажности пресуде отказаће се уговор о раду без обавезе поштивања прописаног или уговореног отказног рока.

(3) Ако је запосленик школе правоснажном пресудом осуђен на издржавање казне затвора у трајању краћем од три мјесеца, у том случају, за период издржавања казне затвора и период од најдуже 15 дана након издржане казне затвора, директор школе, у складу са чланом 106. овог закона, донијеће одлуку о суспензији запосленика са послова и радних задатака. Након издржане казне затвора запосленик је дужан у року од 15 дана од дана издржане казне јавити се на посао, а у противном директор школе ће том запосленику неодложно отказати уговор о раду, без обавезе поштивања прописаног или уговореног отказног рока.

(4) Ако је приликом заснивања радног односа са школом одређено лице прикрило тражене информације, а накнадно се

утврди неподобност тог лица за рад са дјецом из става (1) овог члана, директор школе ће таквом лицу отказати уговор о раду, без обавезе поштивања прописаног или уговореног отказног рока.

(5) Одредбе овог члана сходно се примјењују и на директора школе, у којем случају ће школски одбор донијети одлуку о пријевременом разрешењу директора школе.

Члан 106.

(Суспензија запосленика)

(1) Запосленик школе суспендује се са послова и радних задатака ако је за неко од кривичних дјела из става (1) овог закона против истог потврђена оптужница.

(2) Изузетно од става (1) овог члана, ако се ради о кривичном дјелу против човјечности и међународног права, против здравља људи, против живота и тијела или против сполне слободе и морала, запосленик школе може се суспендовати са послова и радних задатака и након доношења наредбе о спровођењу истраге, што се од стране директора школе цијени у сваком конкретном случају.

(3) Суспензија из става (1) овог члана траје до правоснажног окончања кривичног поступка, а у случају из става (2) овог члана до окончања истраге или правоснажног окончања кривичног поступка.

(4) Ако је запосленику школе од стране суда одређен притвор исти се суспендује са послова и радних задатака одмах по одређивању притвора, а суспензија по овом основу траје за вријеме трајања истог. Након пуштања на слободу у односу на запосленика школе сходно се примјењују остале одредбе овог закона којим се уређује суспензија запосленика.

(5) Запосленик школе може се суспендовати и у случају када је против њега покренут дисциплински поступак за тежу повреду радне дужности. Суспензија у овом случају траје до правоснажног окончања дисциплинског поступка.

(6) Одлуку о суспензији запосленика, у складу са овим законом, доноси директор школе.

(7) Ако се ради о запосленику који је закључио уговор о раду на одређено вријеме, суспензија траје најдуже до истека периода на који је уговор о раду закључен, након чега таквом запосленику, ако још увијек није окончана истрага или правоснажно окончан кривични или дисциплински поступак, престаје радни однос.

(8) Током трајања суспензије запосленик има право на накнаду плате у износу од 70% своје основне плате.

(9) Запосленик има право на накнаду до пуног износа плате коју би остварио да је радио, ако се у кривичном поступку правоснажно утврди да није крив за неко од кривичних дјела из става (1) овог члана, ако се против истог обустави истрага или правоснажно утврди да није крив за неко од кривичних дјела из става (2) овог члана, односно ако се у дисциплинском поступку утврди да не постоји одговорност за тежу повреду радне дужности.

(10) Против одлуке о суспензији из ставова (1), (2), (4) и (5) овог члана, у року од осам дана од дана запримања исте, запосленик може поднијети приговор школском одбору.

(11) Приговор изјављен против одлуке о суспензији из ставова (1), (2) и (4) овог члана не одлаже њено извршење.

(12) Против одлуке школског одбора из става (10) овог члана, у року од 30 дана од дана њеног запримања, запосленик школе може покренути парнични поступак.

Члан 107.

(Распоред радног времена)

Распоред радног времена запосленика школе у оквиру радне седмице утврђује директор школе, у складу са Педагошким стандардима и нормативима.

Члан 108.

(Седмично оптерећење наставника)

(1) Наставник у оквиру 40-часовне радне седмице има највише до 35 часова свих облика образовно-одгојног рада који укључују: наставну норму редовне наставе утврђену Педагошким стандардима и нормативима, вријеме за припрему за наставу, исправку и оцјенивање писмених, контролних и графичких радова, часове одјељенске заједнице, допунске, додатне и факултативне наставе, кординирање рада секција, удружења и других облика ученичког организовања.

(2) Изузетно, уколико се по окончању конкурса настава није могла стручно заступити, нити се могло ангажовати лице на послове инструктивне наставе, наставник може, на захтјев директора, у току једног полугодишта, радити изнад наставне норме утврђене Педагошким стандардима и нормативима до шест наставних часова седмично.

(3) Рад из става (2) овог члана сматра се прековременим радом.

Члан 109.

(Годишњи одмор)

(1) Запосленици школе, у правилу, годишњи одмор користе током трајања љетног одмора ученика, у трајању до 35 радних дана, у складу са Законом о раду („Службене новине Федерације БиХ“, број: 26/16) – (у даљем тексту: Закон о раду) и колективним уговором.

(2) Запосленик школе који годишњи одмор не искористи у току љетног одмора ученика, исти може користити до 30. јуна наредне календарске године, под условом да је без прекида у току календарске године на коју се годишњи одмор односи користио најмање 12 радних дана.

(3) Запосленик који не искористи дио годишњег одмора у смислу става (2) овог члана, нема право преношења годишњег одмора у наредну календарску годину.

(4) Изузетно од одредаба ставова (2) и (3) овог члана, запосленик школе који годишњи одмор не искористи због породичног одсуства, исти може пренијети у наредну календарску годину, а у том случају дужан га је искористити најкасније до 30. јуна наредне године, након чега губи право на коришћење истог.

Члан 110.

(Права и дужности наставника)

Наставници имају право и дужност да организују и обављају непосредан образовно-одгојни рад, прате, подстичу и помажу развој ученика, стручно се усавршавају и извршавају друге задатке утврђене овим законом и правилима школе.

Члан 111.

(Приправник)

(1) Приправник је лице које први пут заснива радни однос у занимању за које се образовало, ради стручног оспособљавања за самосталан рад.

(2) У току трајања приправничког стажа, приправнику из става (1) овог члана, за пуно радно вријеме, припада плата у износу 70% плате радног мјеста за које се оспособљава као и друге накнаде које немају карактер плате.

(3) У складу са прописом из члана 113. став (4) овог закона, школа са приправником заснива радни однос на онолико времена колико траје стручно оспособљавање за самосталан рад.

(4) Стручно оспособљавање за самосталан рад које није проведено у складу са одредбама става (3) овог члана и прописом из члана 113. став (4) овог закона не може бити основа за полагање стручног испита.

(5) Одредбе ставова (3) и (4) овог члана, без заснивања радног односа, сходно се примјењују и на лица из члана 112. овог закона.

Члан 112.**(Стручно оспособљавање без заснивања радног односа)**

Ако је стручни испит или радно искуство утврђено законом или правилником о раду услов за обављање послова одређеног занимања, школа може лице које је завршило школовање за такво занимање примити на стручно оспособљавање без заснивања радног односа у складу са Законом о раду („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 26/16 и 89/19) и прописом из члана 113. став (4) овог закона.

Члан 113.**(Оспособљавање за самосталан рад)**

(1) Наставничко вијеће школе утврђује програм оспособљавања за самосталан рад и именује ментора лицу из чланова 111. и 112. овог закона.

(2) Верификовање рада наставника, стручног сарадника и сарадника за вријеме оспособљавања за самосталан образовно-одгојни рад врши ментор.

(3) До момента стицања услова за самосталан образовно-одгојни рад, наставник, стручни сарадник или сарадник ради по инструкцијама и под надзором ментора.

(4) Дужину трајања приправничког стажа, начин и услове полагања стручног испита лица из чланова 111. и 112. овог закона, именовање и састав комисије пред којом се полаже стручни испит, садржај испита, издавање увјерења о положеном стручном испиту, као и вођење евиденције, ближе се уређује прописом Владе Кантона.

(5) За оспособљавање лица из чланова 111. и 112. овог закона одговорни су директор и ментор.

(6) У оспособљавању лица из чланова 111. и 112. овог закона, стручну помоћ директорима и менторима приправника пружа Педагошки завод.

Члан 114.**(Оцјењивање рада наставника, стручних сарадника и сарадника)**

(1) Школа је дужна обезбиједити да се рад наставника, стручних сарадника и сарадника оцјењују сваке двије године.

(2) Оцјена рада наставника, стручног сарадника и сарадника заснива се на успјешности у раду са ученицима, ваннаставном стручном раду, квалитету и резултатима самосталног извршавања послова и задатака, одговорности у раду и радној дисциплини, благовремености и уредности у извршавању послова, ангажовању на осавременавању образовно-одгојног процеса, стручном усавршавању и доприносу афирмацији школе, сарадничком односу према колегама, поштивању кодекса етичности и професионалности у раду.

(3) Приликом оцјењивања рада наставника, стручних сарадника и сарадника узима се у обзир оцјена Педагошког завода.

(4) Наставник, стручни сарадник и сарадник, који за свој рад буде два пута узастопно оцјењен оцјеном „не задовољава“, губи право на даљи рад у настави.

Члан 115.**(Стицање виших стручних звања)**

(1) Школа је дужна да на основу резултата оцјењивања рада наставницима, стручним сарадницима и сарадницима школе омогући стицање виших стручних звања.

(2) Основна звања наставника, стручних сарадника и сарадника су: наставник, стручни сарадник и сарадник.

(3) Виша стручна звања су:

а) наставник ментор, наставник савјетник,

б) стручни сарадник ментор, стручни сарадник савјетник,

ц) виши сарадник.

(4) Стручно усавршавање органа руковођења и управљања школе, наставника, стручних сарадника, секретара, сарадника и ваннаставног особља, поступак оцјењивања рада, стицање виших стручних звања и вођење документације ближе се уређују прописима које доноси Влада Кантона.

(5) Све облике стручног усавршавања запосленика у образовању у сарадњи са свим релевантним институцијама припрема, организује и реализује Педагошки завод.

(6) Педагошки завод врши анализе потреба за стручним усавршавањем, планирањем и организовањем те имплементацијом и финансирањем, као и евалуацијом и извјештавањем о обављеним активностима стручног усавршавања.

(7) Програм обуке и каталог стручног усавршавања утврђује Педагошки завод.

(8) Финансирање стручног усавршавања врши се из буџета Кантона.

Члан 116.**(Престанак права на даљи рад наставника, стручног сарадника и сарадника и распоређивање на друге послове односно отказивање уговора о раду)**

(1) Наставник, стручни сарадник и сарадник може изгубити право на даљи рад на пословима образовања и одгоја у случају кад Педагошки завод утврди да наставник, стручни сарадник или сарадник није у могућности да извршава своје дужности у складу са овим законом, другим прописима и правилима школе.

(2) Школски одбор доноси одлуку о престанку права наставника, стручног сарадника и сарадника на даљи рад на пословима образовања и одгоја.

(3) У случају из става (2) овог члана, наставнику, стручном сараднику и сараднику се може понудити закључење новог уговора под измијењеним условима.

Члан 117.**(Одлучивање о правима, обавезама, одговорностима и другим правним интересима запосленика из радног односа)**

(1) О правима, обавезама, одговорностима и другим правним интересима запосленика школе из радног односа, ако законом није другачије прописано, одлучује директор школе.

(2) Против одлуке директора из става (1) овог члана, у року од осам дана од дана запримања исте, запосленик може изјавити приговор школском одбору.

(3) Ако овим законом није другачије прописано, благовремено изјављен приговор запосленика на одлуку директора школе из става (1) овог члана одлаже њено извршење.

(4) Против одлуке школског одбора донесене по приговору из става (2) овог члана, у року од 30 дана од дана њеног запримања, запосленик школе може покренути парнични поступак.

Члан 118.**(Дисциплинска одговорност запосленика школе)**

(1) Колективним уговором или правилником о раду утврђују се лакше и теже повреде радних дужности запосленика школе.

(2) Дисциплинске мјере које се могу изрећи запосленику школе због повреде радних дужности су: писмено упозорење, новчана казна и отказ уговора о раду.

(3) Новчана казна и отказ уговора о раду могу се изрећи само за теже повреде радних дужности.

(4) Правилником о раду не могу се утврдити неповољнија права за запосленика од права утврђених колективним уговором.

(5) Правила дисциплинског поступка, дисциплинске

мјере за поједине повреде радних дужности, органи за вођење дисциплинског поступка и друга питања која се тичу дисциплинског поступка, у складу са овим законом, ближе се уређују прописом који доноси министар.

XI. СТРУЧНИ НАДЗОР

Члан 119.

(Стручни надзор)

- (1) Стручни надзор обавља Педагошки завод.
- (2) Стручни надзор се врши над организовањем и извођењем наставе и других облика образовно- одгојног рада и радом наставника, стручних сарадника и сарадника у свим школама, ради даљег унапређења образовно-одгојног рада, а у циљу провјере да ли ученици достижу стандарде успјеха у учењу које утврди Агенција.
- (3) Изузетно, за наставни предмет вјеронауку стручни надзор врши Педагошки завод и вјерска заједница.
- (4) Стручни надзор обухвата, нарочито:
 - а) праћење примјене и реализације наставног плана и програма, односно циљева и задатака, садржаја, обима, облика, метода и поступака образовно-одгојног рада,
 - б) праћење и оцјењивање рада наставника, стручних сарадника и сарадника у настави као и рада директора и помоћника директора у школи,
 - ц) пружање стручне помоћи наставнику у планирању, програмирању и организовању образовно-одгојног рада, оцјењивању и напредовању ученика, а посебно надарених ученика,
 - д) пружање стручне помоћи у планирању ваннаставних активности, излета и стручних екскурзија,
 - е) надзор над документацијом и евиденцијом везано за образовање и образовни процес,
 - ф) као и друге послове у складу са законом.

Члан 120.

(Вршење стручног надзора)

Школа је обавезна да омогући Педагошком заводу несметано вршење стручног надзора и увид у документацију и евиденцију коју води.

Члан 121.

(Извјештај о стручном надзору)

- (1) Педагошки завод о обављеном стручном надзору над радом школе чији је оснивач Скупштина Кантона доставља извјештај школи и Министарству.
- (2) Пропис о стручном надзору доноси Влада Кантона.
- (3) Извјештај о извршеном стручном надзору школа Педагошки завод је дужан доставити сваких шест мјесеци.

Члан 122.

(Стандарди за оцјењивање)

- (1) Стандард и квалитет образовања и обуке у оквиру средњег општег и стручног образовања и обуке, укључујући образовање и обуку одраслих, прате Агенција, Педагошки завод и Министарство.
- (2) Школа је дужна омогућити Агенцији и Педагошком заводу да се, у сарадњи с Министарством, баве успостављањем стандарда за резултате учења ученика и оцјењивање степена њиховог успјеха, укључујући и матурски/завршни испит, организовањем екстерног оцјењивања школа, провођењем истраживања у области оцјењивања с циљем да процијени развој и представи резултате истраживања, савјетовањем надлежних образовних власти у погледу прописаних стандарда и њихове примјене, пружањем помоћи у погледу признавања домаћих диплома и сертификата у страним

земљама, покретањем и праћењем процеса структурисања и класификације занимања и провођењем и других активности које се тичу примјене стандарда.

- (3) У циљу сталног побољшања квалитета образовно-одгојног процеса и евидентирања постојећег стања, Педагошки завод врши потребна истраживања са препорукама и мјерама за подизање квалитета одгоја и образовања.

XII. ШКОЛСКИ ОРГАНИ И ТИЈЕЛА

Члан 123.

(Орган управљања и орган руковођења)

Орган управљања у школи је школски одбор, а орган руковођења је директор школе.

Члан 124.

(Школски одбор школе)

- (1) Школом управља школски одбор који има пет чланова.
- (2) У гимназији, средњој умјетничкој школи и школи за ученике са посебним образовним потребама два члана школског одбора именују се испред оснивача и локалне заједнице на основу јавног конкурса, два члана именују се из реда запосленика те школе и један члан се именује из реда родитеља ученика који немају статус запосленика те школе, у складу са прописом из става (14) овог члана.
- (3) У средњој техничкој, стручној и мјешовитој школи три члана школског одбора именују се испред оснивача, локалне заједнице и тржишта рада на основу јавног конкурса, један члан из реда запосленика те школе и један члан из реда родитеља који немају статус запосленика те школе, у складу са прописом из става (14) овог члана.
- (4) У вјерској школи, односно у школи над којом је Скупштина Кантона исказала јавни интерес, и школи чији је оснивач друго правно или физичко лице чланове школског одбора именује оснивач на начин утврђен правилима школе.
- (5) Састав школског одбора мора одражавати националну структуру ученика, родитеља, запосленика школе и локалне заједнице по важећем попису становништва.
- (6) Чланове школског одбора школе именује и разрјешава оснивач.
- (7) Ако је оснивач школе Скупштина Кантона чланове школског одбора школе именује и разрјешава, у име оснивача, Влада Кантона.
- (8) Мандат школског одбора траје четири године, с тим што члану школског одбора из реда родитеља мандат престаје прије истека времена на који је именован, даном завршетка школовања дјетета.
- (9) Исто лице може бити именовано за предсједника или члана школског одбора школе чији је оснивач Скупштина Кантона највише два пута узастопно.
- (10) Вршење дужности члана школског одбора је добровољно и без накнаде.
- (11) Едукацију чланова школског одбора врши Педагошки завод.
- (12) Програм обуке школских одбора на приједлог Педагошког завода доноси Министарство.
- (13) Директор, помоћник директора и предсједник синдикалне организације, као и друга лица утврђена посебним прописима не могу бити именовани у школски одбор.
- (14) Ближи пропис о условима, критеријима, поступку и начину именовања, те начину рада школског одбора за школе чији је оснивач Скупштина Кантона доноси Влада Кантона.

Члан 125.

(Привремени школски одбор)

- (1) Оснивач школе односно Влада Кантона, може

разријешити предсједника и члана школског одбора и прије истека мандата ако утврди да је одговоран за неуспјешан или незаконит рад школе, на његов лични захтјев и у другим случајевима предвиђеним посебним прописима и правилима школе.

(2) Уколико школски одбор школе као јавне установе не обавља послове из своје надлежности, или их обавља неуспјешно или незаконито, Министарство ће покренути поступак разрјешења чланова постојећег и именовања чланова привременог школског одбора.

(3) Привремени школски одбор именује се и у случају када се школски одбор не може конституисати у складу са овим законом или када се поступак који претходи именовању не оконча у законом утврђеном року.

(4) Привремени школски одбор именује се на период до 90 дана, с тим да се именовање привременог школског одбора може поновити, ако након истека тог периода школски одбор не буде именован на мандатни период.

(5) Привремени школски одбор има иста овлашћења, обавезе и одговорности као школски одбор који се именује на мандатни период.

Члан 126.

(Надлежности школског одбора)

(1) Школски одбор, поред послова утврђених законом, обавља и следеће послове:

а) утврђује потребу за пријемом запосленика у радни однос,

б) утврђује приједлог плана уписа ученика у први разред,

ц) одлучује о правима наставника, стручних сарадника и сарадника на даљи образовно-одгојни рад као другостепени орган,

д) одлучује о приговору родитеља односно старатеља ученика на рад наставника и стручних сарадника, и другим питањима везано за статус ученика,

е) одлучује о жалбама родитеља односно старатеља ученика на изречену педагошку мјеру,

ф) одлучује, на приједлог наставничког вијећа или директора, о приговору наставника, стручних сарадника и сарадника на оцјену о раду,

г) именује и разрјешава директора школе уз претходну сагласност оснивача,

х) доноси правила школе,

и) усмјерава и контролише рад директора те предлаже Министарству оцјену о раду директора школе као јавне установе,

ј) разматра полугодишње извјештаје о извршењу одобреног буџета школе по врстама трошкова и изворима средстава,

к) доноси одлуке о набавци сталних средстава у складу са одобреним буџетом и усваја извјештај о проведеним набавкама,

л) разматра и усваја извјештај пописних комисија о попису средстава и извора средстава школе и на приједлоге пописних комисија доноси одлуке о отпису,

м) разматра и доноси одлуке о висини средстава на име уписине и одштете,

н) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији и правилник о платама запосленика уз сагласност Министарства за школе чији је оснивач Скупштина Кантона, те друге опште акте,

о) одлучује у другом степену о приговорима запосленика на одлуке директора о правима и обавезама из радног односа и другим случајевима,

п) рјешава питања односа са оснивачем,

р) доноси одлуку о располагању покретним или непокретним стварима у власништву школе, издавању непокретних ствари у закуп или давању покретних или непокретних ствари другим лицима на бесплатно кориштење,

с) одговара оснивачу за резултате рада школе,

т) подноси оснивачу, најмање једанпут годишње, извјештај о свом раду и раду школе,

у) врши и друге послове у складу са овим законом и правилима школе,

в) извршава одлуке и закључке Министарства.

(2) Одлуку о располагању непокретним стварима и давању истих на бесплатно кориштење из става (1) тачка р) овог члана за школе чији је оснивач Скупштина Кантона, школски одбор доноси уз претходну сагласност Владе Кантона, а одлуку о располагању покретним стварима и давању истих на бесплатно кориштење уз претходну сагласност Министарства.

(3) Подрасполагањем ствари у смислу става (2) овог члана сматрају се: продаја, замјена, поклон, давање непокретних ствари у дугорочан закуп (закуп у трајању најкраће пет година), успостављање права служности, успостављање права грађења, залагање покретних или непокретних ствари, као и сваки други облик управљања стварима које за последицу имају престанак или значајније ограничавање права власништва.

(4) Школски одбор школе чији је оснивач Скупштина Кантона, извјештај о свом и раду школе подноси Министарству.

Члан 127.

(Директор школе)

(1) Школом руководи директор.

(2) За директора школе може бити именовано лице које, поред општих услова, испуњава и услове:

а) за наставника или педагога у складу са наставним планом и програмом школе у којој конкурише,

б) има одговарајући ниво образовања - висока стручна спрема или еквивалент и стручно звање у одређеној области,

ц) има најмање пет година радног искуства на пословима наставника или педагога школе послједице стицања одговарајуће стручне спреме,

д) истиче се организационим способностима.

(3) Ступањем на дужност именовани директор школе са школом закључује уговор о обављању послова директора школе на пуно радно вријеме, који у име школе потписује предсједник школског одбора или друго за то овлашћено лице.

(4) О правима, обавезама, одговорностима и другим правним интересима директора школе, ако овим законом није другачије прописано, одлучује школски одбор.

(5) Против одлуке из става (4) овог члана директор школе може школском одбору поднијети захтјев за њено преиспитивање, а у року од 30 дана од дана њеног пријема, покренути парнични поступак. Поднесени захтјев за преиспитивање одлуке не одлаже њено извршење.

(6) Садржај уговора из става (3) овог члана прописује Министарство.

Члан 128.

(Сметње за именовање директора школе)

За директора школе не може бити именовано лице:

а) које је правоснажно осуђивано за кривично дјело које га по члану 105. став (1) овог закона чини неподобним за рад са дјецом,

б) на које се односи члан IX 1. Устава Босне и Херцеговине,

ц) које је члан извршних органа политичких партија,

д) које има директан финансијски или други лични интерес у школи у којој се кандидује који би могао довести до сукоба интереса са његовом дужношћу директора,

е) којем је у последње три године прије дана објављивања конкурса био отказан уговор о раду због дисциплинске одговорности или којем је у истом периоду изречена дисциплинска мјера отпуста из државне службе,

ф) које је правоснажно осуђено за неко од кривичних дјела из члана 105. став (1) овог закона, које је кажњавано из области привредног преступа, којем је изречена заштитна мјера забране вршења послова директора, наставника или педагога школе или које у мандатном периоду стиче услове за одлазак у пензију сходно одредбама Закона о раду,

г) у другим случајевима утврђеним законом, другим прописом или правилима школе.

Члан 129.

(Именовање директора школе као јавне установе)

(1) Школа, која има статус јавне установе, дужна је на основу одлуке школског одбора расписати конкурс за избор и именовање директора школе, најкасније три мјесеца прије истека мандата директора.

(2) Школа чији је оснивач Скупштина Кантона расписује конкурс за избор и именовање директора који се објављује у дневном листу, доставља Служби за запошљавање Кантона ради истицања на огласној плочи, те истовремено истиче на огласној плочи школе.

(3) Избор најповољнијег понуђача за објаву конкурса из претходног става провешће Министарство по посебном овлаштењу Владе Кантона путем заједничке јавне набавке за све средње школе чији је оснивач Скупштина Кантона.

(4) Истовремено са објавом у дневном листу средња школа која има статус јавне установе дужна је доставити текст конкурса Министарству ради објаве на веб страници.

(5) Конкурс за директора школе садржи услове из чланова 127. и 128. овог закона, трајање конкурса, поступак и трајање избора кандидата и начин обавјештавања кандидата о резултатима конкурса.

(6) Кандидат за директора школе, уз пријаву на конкурс, доставља програм развоја школе за период на који се именује.

(7) Након провјере благовремености и потпуности пристиглих пријава школски одбор саставља листу кандидата који испуњавају услове тражене јавним конкурсом.

(8) За кандидате из става (7) овог члана школски одбор је дужан прво прибавити стручно мишљење Педагошког завода, а након тога, за кандидате који су добили позитивно стручно мишљење Педагошког завода, сагласност оснивача.

(9) Сагласност за кандидате са листе за именовање директора школе чији је оснивач Скупштина Кантона даје Министарство.

(10) За директора школе чији је оснивач Скупштина Кантона школски одбор именује кандидата за којег је гласала већина од укупног броја чланова школског одбора, а који је претходно добио позитивно стручно мишљење Педагошког завода и сагласност Министарства. Школски одбор може пуноважно одлучивати и уколико се на јавни конкурс пријавио само један кандидат који испуњава тражене услове за директора школе.

(11) Директор школе именује се за вријеме од четири године.

(12) Лице може бити именовано за директора исте школе чији је оснивач Скупштина Кантона више пута, али не више од два узастопна пуна мандата. Именовање за вршиоца дужности директора тог или другог лица између два мандата, односно разрјешење са дужности директора школе прије истека времена на који је именован из разлога прописаног чланом 134. став (1) тачка а) овог закона не прекида узастопност мандата у односу

на лице које се јавља као кандидат за директора школе.

(13) Кандидат за директора или помоћника директора, уколико је члан школског одбора, не учествује у избору и именовану директора односно помоћника директора школе.

(14) Одлука о именовану директора је коначна.

(15) Критерије на основу којих се врши избор и именовање кандидата за директора школе чији је оснивач Скупштина Кантона утврђује министар.

(16) Директор школе има обавезу да у првој години свог мандата прође поступак усавршавања у складу са каталогом стручног усавршавања који доноси Педагошки завод.

Члан 130.

(Мировање права из радног односа)

Запосленику школе који је запослен на неодређено вријеме, а који је именован за директора исте или друге основне или средње школе у статусу јавне установе, директора јавних установа и предузећа на подручју Кантона, запосленику изабраном, односно именованом на неку од јавних дужности у органе Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, органе Кантона, града и општине и запосленику изабраном на професионалну функцију у синдикату, права и обавезе из радног односа, на његов писмени захтјев мирују, а најдуже четири године од дана избора односно именовања.

Члан 131.

(Вршилац дужности директора)

(1) Ако позиција директора прије истека мандата на који је именован, остане упражњена, школски одбор ће без конкурса, именovati вршиоца дужности директора из реда наставника или стручних сарадника школе који су у сталном радном односу који испуњава услове за директора у складу са чланом 127. став (2) овог закона.

(2) Вршилац дужности директора има сва права и дужности директора.

(3) Вршилац дужности директора руководи средњом школом до именовања директора, а најдуже шест мјесеци.

(4) За вршиоца дужности директора школе не може се именovati два пута узастопно исто лице.

Члан 132.

(Надлежност директора)

(1) Директор школе обавља следеће послове:

а) руководи радом школе,

б) заступа и представља школу према трећим лицима и одговара за законитост рада школе,

ц) предлаже програм образовно-однојног рада и предузима одговарајуће мјере за његову реализацију,

д) утврђује потребу за пријемом запосленика у радни однос у случају када у школи није именован школски одбор или када постоји потреба за пријемом запосленика у радни однос на одређено вријеме у складу са чланом 101. став (4) тачке б) и ц) и ставовима (5) и (7) овог закона,

е) доноси одлуку о пријему у радни однос и оцјењује рад запосленика током трајања радног односа,

ф) врши интерно распоређивање запосленика на послове који одговарају његовом стручном звању и стручној спреми, уз претходну сагласност Министарства,

г) подноси школском одбору, оснивачу и Педагошком заводу извјештај о успјеху и постигнутим резултатима образовно-однојног рада у школи,

х) одговара школском одбору за свој рад и резултате рада школе,

и) извршава одлуке стручних органа школе и органа управљања,

ј) предлаже правилник о унутрашњој организацији и друге опште акте школе,

к) одлучује о правима и обавезама запосленика из радног односа у школи,

л) подноси школском одбору полугодишње и годишње извјештаје о извршењу одобреног буџета школе по врстама трошкова и изворима средстава,

м) предлаже финансијски план и наредбодавац је за извршење финансијског плана по одобреним буџетским позицијама за његову буџетску организацију,

н) обуставља од извршења општи акт школског одбора који је у супротности са уставом или законом као и појединачни акт којим се наноси штета школи или друштвеној заједници, осим аката који се односе на поступак пријевременог разрјешења директора из чланова 134. и 135. овог закона и суспензију директора из члана 136. овог закона, те аката школског одбора који се односе на поступак избора и именовања директора школе,

о) врши и друге послове у складу са законом, подзаконским прописима и општим актима школе.

(2) Интерно распоређивање запосленика у смислу става (1) тачке ф) овог члана може се вршити искључиво унутар радних мјеста наставника и стручних сарадника, односно унутар радних мјеста помоћно-техничког особља ако се ради о ваннаставном особљу.

(3) Интерно распоређивање наставника и стручних сарадника у смислу става (1) тачке ф) овог члана може се вршити искључиво у складу са оним стручним звањем и стручном спремом са којом је запосленик у школу примљен у радни однос.

Члан 133.

(Оцјена рада директора)

(1) Рад директора школе коју оснива Скупштина Кантона оцјењује Министарство на основу надзора Министарства, инспекцијског надзора, надзора Педагошког завода и мишљења школског одбора.

(2) Уколико је рад директора школе након истека мандата, а по распоређивању на послове наставника или педагога, оцјењен нарочито успјешним, стиче више стручно звање.

(3) Критерије за оцјењивање директора школе доноси министар.

Члан 134.

(Разрјешење директора)

(1) Школски одбор може разрјешити директора школе као јавне установе или школе која се финансира из буџета Кантона и прије истека времена на које је именован:

а) на захтјев директора,

б) ако утврди да је рад директора неуспјешан у реализацији годишњег програма рада школе,

ц) ако организација рада школе није усклађена са Педагошким стандардима и нормативима,

д) ако не предложи финансијски план на вријеме у складу са смјерницама за израду финансијског плана који доноси Влада Кантона,

е) ако не спроводи одлуке Министарства, Владе Кантона и оснивача,

ф) ако утврди да је одговоран за неуспјешан или незаконит рад школе,

г) ако прикупља средства и располаже истим супротно прописима о коришћењу буџетских средстава и властитих прихода,

х) ако не обустави од извршења општи акт школског одбора који је у супротности са уставом или законом као и појединачни акт којим се наноси штета школи или друштвеној заједници,

и) ако се утврди да је именовање директора извршено супротно одредбама закона и других прописа,

ј) ако се током трајања мандата оствари неки од начина за престанак уговора о раду прописан чланом 94. Закона о раду, а који није у супротности са овим законом,

к) и у другим случајевима утврђеним законом, или подзаконским прописом донесеним на основу овог закона или правилима школе.

(2) Уколико школски одбор не разрјешити директора, а утврди се, на основу надзора Министарства и инспекцијског надзора и стручног надзора Педагошког завода, да су се стекли услови за разрјешење из става (1) овог члана, министар ће предложити Влади Кантона разрјешење школског одбора и именовање привременог школског одбора.

Члан 135.

(Пријевремено разрјешење директора)

(1) Приједлог за разрјешење директора школе прије истека мандата школском одбору може поднијети оснивач, Влада Кантона, Министарство, надлежна инспекција за образовање и најмање три члана школског одбора.

(2) Одлуку о разрјешењу директора школе прије истека мандата, изузев случајева прописаних чланом 134. тачке а) и ј) овог закона, школски одбор може донијети након проведеног поступка утврђивања одговорности директора школе, уз претходну сагласност оснивача.

(3) Претходну сагласност за пријевремено разрјешење директора за школе чији је оснивач Скупштина Кантона даје Министарство.

(4) Поступак утврђивања одговорности и пријевременог разрјешења директора школе чији је оснивач Скупштина Кантона ближе се уређује прописом који доноси Министарство.

Члан 136.

(Суспензија директора)

(1) Директор школе суспендује се са функције у случају да је за неко од кривичних дјела из члана 105. став (1) овог закона против истог потврђена оптужница.

(2) Изузетно од става (1) овог члана, ако се ради о кривичном дјелу против човјечности и међународног права, против здравља људи, против живота и тијела или против сполне слободе и морала, директор школе може се суспендовати са послова и радних задатака и након доношења наредбе о спровођењу истраге, што се од стране школског одбора цијени у сваком конкретном случају.

(3) Суспензија из става (1) овог члана траје до правоснажног окончања кривичног поступка, а у случају из става (2) овог члана до окончања истраге или правоснажног окончања кривичног поступка.

(4) Ако је директору школе од стране суда одређен притвор исти се суспендује са послова и радних задатака одмах по одређивању притвора, а суспензија по овом основу траје за вријеме трајања истог. Након пуштања на слободу у односу на директора школе сходно се примјењују остале одредбе овог закона којим се уређује суспензија запосленика.

(5) Током трајања суспензије директор школе има право на накнаду плате у износу од 70% своје основне плате.

(6) Одлуку о суспензији директора школе доноси школски одбор.

(7) Суспензија директора школе може трајати најдуже до истека мандата на који је именован, након чега му, ако још увијек није окончана истрага или правоснажно окончан кривични поступак, престаје мандат директора, а одлука о суспензији на одговарајући начин ставља се ван снаге.

(8) Директор школе има право на накнаду до пуног износа

плате коју би остварио да је радио, ако се у кривичном поступку правоснажно утврди да није крив за неко од кривичних дјела из става (1) овог члана, односно обустави истрага или правоснажно утврди да није крив за неко од кривичних дјела из става (2) овог члана.

(9) Против одлуке о суспензији из ставова (1), (2) и (4) овог члана, директор школе, у року од осам дана од дана запримања одлуке, може поднијети захтјев школском одбору за преиспитивање исте, а најкасније у року од 30 дана од дана њеног запримања покренути парнични поступак.

(10) Захтјев за преиспитивање одлуке из става (9) овог члана не одлаже њено извршење.

(11) Ако је за неко од кривичних дјела из члана 105. став (1) овог закона потврђена оптужница или донесена наредба о спровођењу истраге против вршиоца дужности директора, школски одбор дужан је истог неодложно разријешити са функције вршиоца дужности директора и на ту функцију именовати друго лице. Након његовог разрјешавања са функције вршиоца дужности директора, на исто лице се сходно примјењују одредбе чланова 105. и 106. овог закона.

Члан 137.

(Именовање помоћника директора)

(1) Правилима школе, школа ће утврдити послове помоћника директора у складу са Педагошким стандардима и нормативима.

(2) За помоћника директора може бити именовано лице које испуњава услове за директора из члана 127. став (2) овог закона.

(3) Именовање помоћника директора врши школски одбор на приједлог директора, на мандат од четири године.

(4) Поступак именовања помоћника директора, овлашћења и дужности, утврђује се правилима школе.

(5) Оцјењивање рада помоћника директора врши се у складу са одредбама члана 133. овог закона.

Члан 138.

(Савјетодавно вијеће)

(1) Стручна школа формира савјетодавно вијеће.

(2) Савјетодавно вијеће броји седам чланова и чине га представници локалног тржишта рада одређене струке, локалне заједнице и запосленици школе.

(3) Савјетодавно вијеће помаже школи у планирању садржаја њених програма, савјетује органе школе о свим питањима која се тичу обуке и помаже јачању веза између школе и локалног тржишта рада, те предлаже развојне пројекте.

(4) Састав савјетодавног вијећа и поступак именовања и разрјешења његових чланова уређује се правилима школе.

(5) Обављање дужности савјетодавног вијећа је добровољно и без накнаде.

Члан 139.

(Актив директора)

(1) На подручју Кантона формира се Актив директора средњих школа (у даљем тексту: актив директора).

(2) Актив директора чине директори средњих школа са подручја Кантона.

(3) Актом о формирању актива директора утврђује се састав и послови актива директора.

(4) Актив директора доноси пословник о раду којим се уређује начин његовог рада.

Члан 140.

(Вијеће родитеља)

(1) Родитељи ученика имају право, а школа обавезу,

помоћи родитељима да оснују вијеће родитеља.

(2) Родитељи ученика из сваког одјељења бирају по једног преставника у вијеће родитеља разреда.

(3) Вијеће родитеља разреда из сваког разреда предлаже по два представника у вијеће родитеља школе.

(4) Вијеће родитеља се оснива за сваку школску годину.

(5) Вијеће родитеља промовише интересе школе у заједници у којој се школа налази; представља ставове родитеља школском одбору или било којој другој заинтересованој страни; подржава активно учешће родитеља и заједнице у раду школе; предлаже чланове школског одбора из реда родитеља ученика на начин одређен прописом из члана 124. став (14) овог закона; обавјештава школски одбор и друге заинтересоване стране о ставовима вијећа родитеља кад год то сматра неопходним, или по захтјеву школског одбора или друге заинтересоване стране, изјашњава се о свим питањима везаним за рад и руковођење школом; учествује у припреми и реализацији одговарајућих пројеката који подржавају и промовишу образовни рад у школи; развија комуникацију и односе између ученика, наставника, родитеља и локалне заједнице.

(6) Састав вијећа родитеља, у највећој мјери, одражава националну и сполну структуру родитеља ученика.

(7) Ближи пропис о поступку оснивања и начину рада вијећа родитеља доноси министар.

Члан 141.

(Вијеће ученика)

(1) Ученици образују вијеће ученика чија је функција да:

а) промовише интересе школе у заједници на чијој локацији се школа налази,

б) представља ставове ученика школском одбору школе,

ц) подстиче ангажман ученика у раду школе и

д) информише школски одбор о својим ставовима кад оцијени да је то потребно, или по захтјеву школског одбора, даје мишљење о сваком питању које се односи на рад и управљање школом.

(2) Свако одјељење бира по једног преставника у вијеће ученика школе.

(3) Састав вијећа ученика, у највећој мјери, одражава националну и сполну структуру ученика школе.

(4) Начин и поступак оснивања и рада вијећа ученика утврђује се општим актима школе.

XIII. СТРУЧНИ ОРГАНИ ШКОЛЕ

Члан 142.

(Стручни органи школе)

У школи дјелују стручни органи:

а) Наставничко вијеће, које сачињавају сви наставници, стручни сарадници и сарадници школе,

б) Одјељенско вијеће, које сачињавају сви наставници, стручни сарадници и сарадници који реализују образовно-одгојни рад у одјељењу,

ц) Стручни активи наставника одређених наставних области/подручја (наставници одређеног наставног предмета или групе сродних предмета).

Члан 143.

(Надлежности наставничког вијећа)

(1) Наставничко вијеће је стручни орган који обавља следеће послове и задатке:

а) организује и унапређује образовно-одгојни рад у школи,

б) утврђује успјех ученика у учењу и владању и анализира рад одјељенских вијећа,

- ц) на приједлог директора, одређује разреднике,
 д) врши избор облика наставе и сагласно томе, врши распоред ученика по одјељењима и подјелу предмета на наставнике, односно утврђује организацију наставе у (40-часовној) радној седмици,
 е) одобрава ученицима завршавање два разреда у току једне школске године,
 ф) прати остваривање наставног плана и програма и предузима мјере за његово извршење,
 г) предлаже директору набавку стручних часописа и друге стручне литературе,
 х) утврђује приједлог и разматра извршење годишњег програма рада школе, рада стручних органа, тијела и комисија,
 и) утврђује програм и прати реализацију стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и сарадника,
 ј) утврђује програм и усваја извјештај о реализацији екскурзија, излета и логоровања,
 к) анализира рад наставника, стручних сарадника и сарадника и предлаже оцјену о њиховом раду и унапређивању,
 л) утврђује приједлог и предлаже чланове школског одбора из реда запосленика школе у складу са прописом из члана 124. став (14) овог закона,
 м) утврђује и прати реализацију програма професионалне оријентације ученика,
 н) именује комисију за полагање испита,
 о) одобрава и организује полагање пријемних, допунских, разредних, поправних, ванредних испита и матурског односно завршног испита који се обавља у школи у складу са овим законом, те разматра и усваја извјештаје о обављеним испитима,
 п) доноси одлуку о поништавању испита,
 р) прати рад вијећа ученика школе,
 с) разматра извјештаје о извршеном стручном надзору, по потреби и инспекцијском прегледу, предузима одговарајуће мјере са циљем извршавања истих,
 т) доноси одлуку о прихватању плана стажирања и именовању ментора као и прихватању реализације плана стажирања лица из чланова 111. и 112. овог закона,
 у) обавља и друге послове предвиђене законом и правилима школе.
 (2) Радом наставничког вијећа руководи директор школе или стручно лице које он одреди.

Члан 144.

(Надлежности одјељенског вијећа)

- (1) Одјељенско вијеће обавља следеће послове и задатке:
 а) анализира успјех ученика у учењу и владању и рад наставника у одјељењу и утврђује приједлог мјера за побољшање у раду,
 б) непосредно ради на професионалној оријентацији ученика,
 ц) предлаже облике наставе који ће се примјењивати у одјељењима у цјелини и за поједине групе ученика или ученика појединачно,
 д) предлаже организовање допунске и додатне наставе водећи рачуна о оптерећењу ученика,
 е) усклађује рад наставника у образовно-одгојном процесу,
 ф) утврђује закључне оцјене,
 г) доноси и изриче стимулативне и педагошке мјере,
 х) предлаже похвале и награде за наставнике и ученике,
 и) анализира рад наставника, стручних сарадника и сарадника и предлаже мјере за унапређење образовно-одгојног рада у одјељењу, и
 ј) врши и друге послове утврђене законом и правилима школе.

- (2) Ближе одредбе о раду стручних органа и разредника утврђују се правилима школе.

Члан 145.

(Стручни актив)

- (1) Стручни актив обавља следеће послове:
 а) ради на микро и макро планирању наставних садржаја и њихове реализације,
 б) разматра питања у вези са наставом и предлаже предузимање потребних мјера у циљу осавремењавања образовно-одгојног рада,
 ц) анализира наставне планове и програме наставних предмета и предлаже њихово осавремењавање,
 д) ради на усавршавању и уједначавању критерија за оцјењивање резултата рада ученика,
 е) предлаже нове облике и средства рада у настави,
 ф) тежиште рада усмјерава на стручно усавршавање наставника стручног актива,
 г) разматра резултате рада наставника и проблеме са којим се наставници суочавају у свом раду.
 (2) Садржај и начин рада стручног актива ближе се уређује правилима школе и годишњим програмом рада.

XIV. АКТИ ШКОЛЕ

Члан 146.

(Општи акти)

- (1) Основни општи акт школе су правила школе.
 (2) Школа има и друге опште акте у складу са законом и правилима школе.

Члан 147.

(Правила школе)

- (1) Правила школе садрже одредбе које се односе на: назив и сједиште школе, оснивача школе, обавезе школе према оснивачу, дјелатност школе, начин и услове обављања дјелатности, однос према корисницима услуга, статусне промјене, начин стицања и распоређивања средстава за рад, утврђивање врсте и облика организовања образовно-одгојног рада, образовање одраслих, услове за пријем наставника, стручних сарадника и сарадника, начин доношења правила о кућном реду, начин остваривања сарадње школе са родитељима односно старатељима ученика, начин организовања извођења практичне наставе, рада у школским радионицама за практичну наставу, поступак и утврђивање специфичних садржаја у оквиру наставних планова и програма, организовање феријалне праксе, организовање екскурзија и излета, организовање рада ученичке задруге у школи, поступак стручног усавршавања наставног особља, вредновање рада наставника, оцјењивање и поступак напредовања у струци и стицање вишег стручног звања, број чланова школског одбора, поступак именовања и разрјешења директора и помоћника директора, лица овлашћена да поред директора заступају школу и њихова овлашћења и одговорности, стручне органе школе, вијеће родитеља, вијеће ученика, школска спортска друштва и њихове надлежности, опште акте и начин њиховог доношења, начин остваривања јавности рада, остваривање права, обавеза и одговорности запосленика школе и друга питања од значаја за рад школе.
 (2) Министарство врши контролу усклађености правила и других општих аката школе са законом.

XV. ДОМОВИ УЧЕНИКА

Члан 148.

(Дом ученика)

- (1) Домови ученика су установе у којима се обезбјеђује

одгој и образовање, смјештај и исхрана, културна дјелатност, физичка рекреација и задовољавање других потреба ученика средњих школа.

(2) Одредбе овог закона о статусу, оснивању, раду и престанку рада, посебном друштвеном интересу, јавности рада, годишњем програму рада и извјештају, надзору над радом, о упису, правима и обавезама ученика, о избору, оцјењивању и напредовању одгајатеља, стручних сарадника и сарадника, органу управљања, органу руковођења те вођењу документације и евиденције односе се и на домове ученика.

Члан 149.

(Акти који се примјењују на оснивање дома ученика)

(1) За оснивање дома ученика, оснивач је дужан да, поред општих услова, утврђених овим законом, обезбиједи средства и услове у складу са Педагошким стандардима и нормативима хигијенско-техничких и просторних услова за рад дома ученика.

(2) Педагошке стандарде и нормативе из става (1) овог члана доноси министар.

Члан 150.

(Програм образовно-одгојног рада)

(1) Програмом образовно-одгојног рада утврђују се послови, циљеви, задаци и садржаји, врста и обим образовно-одгојне активности у дому ученика.

(2) Јединствен програм образовно-одгојног рада за све врсте домова ученика чији је оснивач Скупштина Кантона доноси Министарство.

Члан 151.

(Педагошко вијеће)

(1) Стручни орган дома ученика је педагошко вијеће, које сачињавају сви одгајатељи, стручни сарадници и сарадници дома ученика.

(2) Дом ученика може имати и друге стручне органе, које образује, у зависности од својих потреба у складу са правилима дома.

(3) Ближе одредбе о садржају и начину рада стручних органа дома ученика садрже правила дома ученика.

Члан 152.

(Услови за избор одгајатеља)

(1) Одгојни рад у дому ученика обављају одгајатељи.

(2) За одгајатеља у дому ученика може бити изабрано лице које има одговарајући ниво образовања - висока стручна спрема или еквивалент и стручно звање у одређеној области, здравствену способност и положен стручни испит.

Члан 153.

(Орган управљања дома)

(1) Орган управљања у дому је управни одбор.

(2) Управни одбор дома има три члана.

(3) Један члан управног одбора је представник оснивача, један члан управног одбора је из реда запосленика дома и један члан из реда родитеља ученика.

(4) Чланови управног одбора дома ученика именују се на период од четири године.

(5) Ближи пропис о начину рада управног одбора доноси министар.

Члан 154.

(Избор и именовање директора)

(1) За директора дома ученика може бити именовано лице које, поред општих услова, испуњава услове:

а) за одгајатеља у дому ученика,

б) има одговарајући ниво образовања – висока стручна спрема или еквивалент и стручно звање у одређеној области,

ц) има најмање пет година радног искуства у струци на пословима одгајатеља послје стицања одговарајуће стручне спреме,

д) да се истиче организационим способностима.

(2) Директора дома ученика именује управни одбор дома ученика, наконведеног конкурса и уз претходну сагласност оснивача и стручно мишљење Педагошког завода.

(3) Претходну сагласност за именовање директора дома ученика, чији је оснивач Скупштина Кантона, даје Министарство.

(4) Директор дома ученика именује се за вријеме од четири године. Исто лице може бити именовано за директора дома ученика највише два мандата у истом дому.

(5) Лице које није добило сагласност Министарства не може бити именовано за вршиоца дужности директора, нити за директора дома ученика.

(6) Уколико је члан управног одбора кандидат за директора или помоћника директора не учествује у избору и именовању директора односно помоћника директора дома ученика.

(7) Одлука о именовању директора дома ученика је коначна.

Члан 155.

(Конкурс за директора)

(1) Дом ученика, као јавна установа, дужан је на основу одлуке управног одбора, расписати конкурс за избор и именовање директора најкасније три мјесеца прије истека мандата директора.

(2) Конкурс за избор и именовање директора дома ученика објављује се у дневном листу доставља Служби за запошљавање Тузланског кантона ради истицања на огласној табли, те истовремено истиче на огласној табли дома.

(3) Избор најповољнијег понуђача за објаву конкурса из претходног става провешће Министарство по посебном овлашћењу Владе Кантона путем заједничке јавне набавке за све домове ученика који имају статус јавне установе.

(4) Истовремено са објавом у дневном листу дом ученика који има статус јавне установе дужан је доставити текст конкурса Министарству ради објаве на веб страници.

(5) Конкурс за избор и именовање директора дома ученика садржи услове за избор и именовање директора утврђене овим законом и правилима дома ученика, трајање конкурса, поступак и трајање избора кандидата и начин обавјештавања кандидата о резултатима конкурса.

Члан 156.

(Правила дома)

(1) Дом ученика има правила дома ученика, која доноси управни одбор.

(2) Правила дома ученика, поред одредаба утврђених овим законом, садрже и одредбе које се односе на: назив и сједиште дома, оснивача дома, обавезе дома према оснивачу, дјелатност, начин и услове обављања дјелатности, однос према корисницима услуга, статусне промјене, начин уписа и пријема у дом ученика, здравствену заштиту ученика у дому, начин остваривања сарадње са школама, родитељима односно старатељима ученика, начин стицања и распоређивања средстава за рад, услове за пријем у радни однос, поступак стручног усавршавања запосленика, број чланова управног одбора, поступак именовања и разрјешења директора, стручне органе дома и њихове надлежности, опште акте и начин њиховог доношења, начин остваривања јавности рада,

остваривање права, обавеза и одговорности запосленика дома и друга питања од значаја за рад дома.

(3) Министарство врши контролу усклађености правила и других општих аката дома ученика са законом.

XVI. СИНДИКАЛНО ОРГАНИЗОВАЊЕ

Члан 157.

(Синдикат школе)

(1) У школи се омогућава дјеловање синдиката.

(2) Синдикат школе дјелује у складу са законом, Колективним уговором за дјелатност средњег образовања у Тузланском кантону и правилима синдиката.

XVII. ПОТРЕБЕ И ИНТЕРЕСИ КАНТОНА У СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ

Члан 158.

(Потребе и интереси Кантона у средњем образовању и одгоју)

Потребе и интереси Кантона у средњем образовању и одгоју у смислу овог закона су:

а) обезбиједити остваривање права свој дјечи на образовање,

б) обезбјеђење доступности средњег образовања дјечи са посебним образовним потребама,

ц) организовање општег и стручног образовања на достигнућима савремене науке, технологије и друштвеног развоја за стицање знања и вјештина за рад и наставак образовања,

д) унапређивање дјелатности средњег образовања и обезбјеђивање услова рада према захтјевима наставних планова и програма,

е) обезбјеђење доступности средњег образовања према способностима и могућностима ученика, а посебно надарених ученика који постижу натпросјечне резултате,

ф) издавање школских уџбеника, приручника, часописа и другог дидактичког материјала.

XVIII. ФИНАНСИРАЊЕ СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА

Члан 159.

(Финансијске обавезе оснивача)

Оснивач школе обезбјеђује средства потребна за оснивање школе, њен рад у складу са стандардима за школе, а нарочито обезбјеђује финансирање следећег:

а) плате и друге накнаде које немају карактер плата наставника, стручних сарадника и сарадника и других запосленика,

б) њихово стручно усавршавање и обуку,

ц) образовање дјече са посебним потребама,

д) школска такмичења,

е) рад експерименталне школе и вјежбаонице,

ф) одржавање простора школе, куповину школске опреме, учила и другог дидактичког материјала,

г) екстерну матуру.

Члан 160.

(Стипендирање ученика дефицитарних занимања)

Оснивач школе може стипендирати редовне ученике дефицитарних занимања у складу са могућностима.

Члан 161.

(Финансирање рада школа)

(1) Рад школа финансира се на следећи начин:

а) школа чији је оснивач Скупштина Кантона, финансира

се из буџета Кантона и других извора у складу са законом,

б) школа чији је оснивач градско или општинско вијеће, финансира се из буџета града или општине и других извора у складу са законом,

ц) школа чији су суоснивачи Скупштина Кантона и градско или општинско вијеће, финансира се из буџета Кантона и града или општине и других извора у складу са законом,

д) школа чији је оснивач домаће и/или страно физичко или правно лице, финансира се из средстава оснивача,

е) школа чији је оснивач домаће или страно физичко или правно лице, а за чијим радом је Скупштина Кантона исказала јавни интерес, финансира се из средстава оснивача, а може се суфинансирати из средстава буџета Кантона,

ф) вјерска школа чији је оснивач црква или вјерска заједница, а за чијим радом је Скупштина Кантона исказала јавни интерес, финансира се из средстава оснивача и средстава буџета Кантона.

(2) Финансирање школа из тачака ц), е) и ф) се врши на основу уговора о међусобним правима, обавезама и одговорностима оснивача.

(3) Властити приходи школе који су као такви дефинисани посебним прописима, расподјељују се на начин и у роковима утврђеним посебним прописима, правилима и усвојеним финансијским планом школе.

Члан 162.

(Етички кодекс)

(1) Етички кодекс дефинише начин понашања, поштовање општих и посебних моралних и етичких принципа од стране запосленика школе, при обављању свакодневних послова и извршавања обавеза.

(2) Запосленик школе потписује изјаву из које произилази да је упознат са садржајем и да ће се придржавати општих и посебних обавеза и принципа Етичког кодекса.

(3) Етички кодекс за школе чији је оснивач Скупштина Кантона доноси министар.

(4) За школе чији оснивач је друго правно или физичко лице етички кодекс из става (1) овог члана доноси оснивач.

XIX. НАДЗОР

Члан 163.

(Надзор над радом школе)

(1) Надзор над провођењем овог закона као и надзор над прописима донесеним на основу овог закона као и других општих аката које доносе школе на основу овог закона врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над радом школа, врши инспекција за образовање.

XX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 164.

(Казнене одредбе)

(1) Новчаном казном од 1.000 до 4.000 КМ казниће се за прекршај школа, ако:

а) онемогући употребу у настави било којег службеног језика или службеног писма (члан 7. став (1)),

б) врши дискриминацију запосленика и ученика због коришћења било којег од службених језика у БиХ (члан 7. став (3)),

ц) не омогући ученицима који не желе похађати наставу из предмета вјеронаука да похађају наставу из предмета историја религија (члан 9. став (4)),

д) отпочне са радом прије него што Министарство утврди да су испуњени услови за рад (члан 19. став (1)),

е) изда свједоцбу или другу јавну исправу о завршеном разреду односно образовању, прије уписа у Регистар средњих школа (члан 20. став (2)),

ф) организује образовно-одгојни рад изван сједишта школе без сагласности Министарства (члан 22. став (2));

г) врши дискриминацију дјеце у приступу дјеце образовању или њиховом учешћу у образовном процесу (члан 32. став (1));

х) омогући организовање и дјеловање политичких странака и њихових подмладака (члан 36. став (1)),

и) истакне симболе у школи супротно одредбама члана 36. став (2),

ј) одступи од школског календара без сагласности Министарства (члан 42. став (8)),

к) поступи супротно одредби члана 49. став (6),

л) организује излете, стручне посјете, екскурзије и логоровања супротно годишњем програму рада и Начелима (члан 50. став (1)),

м) организује манифестацију која није утврђена годишњим програмом рада без сагласности Министарства (члан 51. став (4)),

н) дозволи употребу уџбеника, приручника и других наставних средстава које није одобрило Министарство (члан 56. став (2)),

о) не омогући ученику полагање разлике предмета до почетка другог полугодишта текуће школске године (члан 63.),

п) не закључи уговор за извођење практичне наставе са привредним друштвом, другим правним лицем или лицем које самостално обавља дјелатност у којем се изводи практична настава (члан 64. став (3)),

р) упише ученика супротно одредбама члана 69. ставови (1) до (9),

с) изда документ са нетачним подацима из члана 93. став (3),

ш) поступи супротно одредби члана 101. ставови (1), (7), (8), (10), (11) и (13),

т) се утврди да је норма наставника у супротности са одредбама Педагошких стандарда и норматива (члан 108. став (1)),

у) не обезбиједи редовно оцјењивање рада наставника, стручних сарадника и сарадника (члан 114. став (1)),

в) поступи супротно одредбама члана 115. ставови (1) и (4),

з) поступи супротно одредбама члана 129. ставови (1), (2) или (4),

ж) не обустави од извршења општи акт школског одбора који је у супротности са уставом или законом као и појединачни акт којим се наноси штета школи или друштвеној заједници (члан 132. став (1) тачка н)),

(2) За прекршај из претходног става казниће се и одговорно лице у школи новчаном казном од 300 до 1.200 КМ.

Члан 165.

(Казнене одредбе)

(1) Новчаном казном од 500 до 2.000 КМ казниће се за прекршај школа, ако:

а) ученици у току дана имају више од седам односно у току седмице имају више од 35 часова наставе и осталих видова непосредног образовно-одгојног рада (члан 45. став (1)),

б) изда свједоцбу прије него оствари годишњи фонд наставних часова предвиђен наставним планом и програмом (члан 46. став (3)),

ц) у утврђеном року не достави годишњи програм рада

школе Министарству и Педагошком заводу (члан 49. став (3)),

д) не прати и не вреднује резултате рада ученика у складу са одредбама члана 74. став (1),

е) не води прописану документацију и евиденцију из члана 93. став (1),

ф) прими запосленика у радни однос супротно одредбама члана 101. ставови (2), (4) и (5),

г) врши дискриминацију запосленика по било којем основу (члан 102.),

х) не обезбиједи да запосленици школе у одређеном року изврше љекарски и систематски љекарски преглед (члан 103. став (1),

и) ангажује приправника или лице на стручно оспособљавање без заснивања радног односа супротно одредбама члана 111. ставови (3) и (5),

ј) ако врши интерно распоређивање запосленика супротно одредбама члана 132.

(2) За прекршај из претходног става казниће се и одговорно лице у школи новчаном казном од 200 до 800 КМ.

(3) Новчаном казном од 200 до 800 КМ казниће се предсједник и чланови школског одбора за прекршај из чланова 49. став (3), 126. став (1) и 129. став (1).

XXI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 166.

(Обавеза усклађивања организације, дјелатности и аката школе)

Школе су дужне да ускладе своју организацију, дјелатност и правила са одредбама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11) у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу наведеног Закона.

Члан 167.

(Право на завршетак започетог образовања)

Ученици који су започели образовање по наставним плановима и програмима донесеним у складу са Законом о средњем образовању („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 6/04, 7/05 и 3/08), имају право да заврше своје образовање по тим наставним плановима и програмима, а најдуже двије године након окончаног образовања последње генерације у тој школи.

Члан 168.

(Статус наставника затечених у наставном процесу)

Наставници који не испуњавају услове утврђене Законом о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11), затечени на пословима стручнотеоријске и практичне наставе могу и даље обављати послове на којима су затечени, под условом да у року од пет година од дана ступања на снагу наведеног закона стекну одговарајућу стручну спрему утврђену наведеним законом.

Члан 169.

(Мандат чланова школског одбора и директора)

(1) Даном ступања на снагу Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11) члановима школског одбора затеченим на дужности престаје мандат, о чему ће Влада Кантона донијети рјешење.

(2) Након доношења рјешења из става (1) овог члана, Влада Кантона ће у школама именовати привремене школске одборе.

(3) Лице које је прије ступања на снагу Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11) најмање два пута именовано на позицију директора школе не може бити поново именовано за директора или вршиоца дужности директора у истој школи.

(4) Лице затечено на дужности директора школе на дан ступања на снагу Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11) остаје на дужности до истека мандата на који је изабрано, односно до разрјешења са дужности директора.

(5) Поступци именованња предсједника и чланова школског одбора и директора који су започети прије ступања на снагу Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11), обуставиће се.

Члан 170.

(Задржавање права и обавезе оснивача)

Скупштина Кантона задржава права и обавезе оснивача према постојећим школама и домовима ученика, који имају статус јавне установе, преузета ранијим прописима.

Члан 171.

(Доношење provedбених аката)

(1) Скупштина Кантона ће у року од једне године од дана ступања на снагу Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11), донијети Стратегију развоја средњег образовања и одгоја Тузланског кантона (члан 12).

(2) Скупштина Кантона ће у року од двије године од дана ступања на снагу Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11), донијети Закон о образовању и обуци одраслих.

(3) Влада Кантона ће до почетка наредне школске године, донијети прописе из чланова 27., 113., 115. и 121. овог закона.

Члан 172.

(Доношење provedбених аката)

(1) Министарство ће до почетка наредне школске године донијети прописе из чланова 41. и 69.

(2) Министарство ће у року од године дана донијети прописе из чланова 8. и 150. став (2).

(3) Министар ће у року године дана, од дана ступања на снагу Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11), донијети прописе из чланова 8., 15., 17., 20., 50., 54., 55., 64., 66., 69., 75., 78., 82., 83., 84., 85., 87., 93., 101., 118., 124., 129., 133., 140., 149., 153. и 162.

(4) Педагошки завод ће до почетка наредне школске године донијети пропис из чланова 49. и 74.

(5) До доношења прописа из ставова (1) до (4) овог члана примјењиваће се важећи прописи уколико нису у супротности са Законом о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11).

(6) Приликом доношења подзаконских аката који се односе на права, обавезе и одговорности запосленика обавезно је учешће овлашћених представника синдиката потписника Колективног уговора за дјелатност средњег образовања Тузланског кантона.

Члан 173.

(Статус лица затечених у мандату чланова школских одбора)

(1) Мандат чланова школских одбора затечених на дужности на дан ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 9/15) траје до именованња

нових школских одбора у складу са одредбама наведеног закона.

(2) Влада Кантона ће у року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 9/15), именовати школске одборе у складу са одредбама наведеног закона.

Члан 174.

(Статус лица затеченог у мандату директора)

(1) Школски одбори ће у року од 30 дана од дана именованња расписати јавни конкурс за избор и именованње директора школе.

(2) Лица затечена на дужности директора школе на дан ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 9/15), остају на дужности до именованња директора по јавном конкурс у из става (1) овог члана.

(3) Лице које је прије ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 9/15) било на дужности директора два узастопна пуна мандата у истој школи, не може бити поново именовано за директора у тој школи.

Члан 175.

(Окончање започетих процедура)

(1) Конкурсне процедуре за избор и именованње директора школе које су започете и нису окончане до дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 6/16), окончаће се у складу са одредбама наведеног закона.

(2) Кандидати који учествују у конкурсној процедури из става (1) овог члана, на захтјев школског одбора, доставиће додатну документацију којом у складу са измјенама и допунама садржаним у Закону о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 6/16), доказују испуњавање услова и непостојање правних сметњи за избор и именованње на дужност директора школе.

Члан 176.

(Посебна заштита запосленика)

Заштита радно-правног статуса из члана 101. став (6) Закона сходно се односи и на запосленике који су радни однос на неодређено вријеме у школи засновали у складу са важећим прописима који су били на снази до 31.12.2000. године.

Члан 177.

(Доношење provedбених аката)

(1) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 14/18) Министарство ће прописати садржај уговора о обављању послова директора школе из члана 127. став (6) Закона.

(2) У року од три мјесеца од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 14/18) Министарство ће донијети пропис из члана 64. став (3) и члана 135. став (4) Закона.

Члан 178.

(Усклађивање општих аката)

У року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 14/18) школе су дужне ускладити своје опште акте са одредбама Закона.

Члан 179.**(Почетак примјене појединих одредаба)**

Одредбе члана 58. став (3) овог закона примјењиваће се од почетка школске 2018/2019. године.

Члан 180.**(Престанак мандата школских одбора, именовање привремених школских одбора, расписивање новог јавног конкурса и усклађивање именовања школског одбора са законом)**

(1) У року од 30 дана од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 14/19), у школама чији је оснивач Скупштина Кантона, Влада Кантона именоваће привремене школске одборе, у складу са Законом о средњем образовању и одгоју.

(2) Именовањем привремених школских одбора из става (1) овог члана престаје мандат школских одбора затечених у мандату на дан ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 14/19).

(3) У року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 14/19), за школе из става (1) овог члана, расписаће се јавни конкурс за именовање чланова школског одбора испред оснивача, локалне заједнице и тржишта рада.

(4) Школе чији је оснивач друго правно и физичко лице, у року од 30 дана од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 14/19), обезбиједиће именовање школског одбора у складу са чланом 124. ставови (2) и (3) овог закона.

Члан 181.**(Доношење проведених и примјена важећих аката)**

(1) У року од 30 дана од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 14/19) Влада Кантона ће донијети прописе из члана 124. став (14) овог Закона.

(2) У року од 90 дана од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 14/19) министар ће донијети прописе из члана 52. и члана 101. став (8) овог закона, а у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 14/19) пропис из члана 118. овог закона.

(3) До доношења прописа из члана 118. и члана 124. став (14) овог закона примјењиваће се ранији прописи, уколико нису у супротности са Законом о средњем образовању и одгоју.

Члан 182.**(Ступање на снагу и примјена закона)**

Закон о измјени и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 6/20) ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеним новинама Тузланског кантона”, и примјењиваће се почев од школске 2019/2020. године.

Члан 183.**(Престанак важења ранијих прописа)**

Ступањем на снагу Закона о средњем образовању и

одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11) престаје да важи Закон о средњем образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 3/08).

Члан 184.

Пречишћени текст Закона о средњем образовању и одгоју обухвата:

1. Закон о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11),

2. Закон о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 9/15),

3. Закон о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 6/16),

4. Закон о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 14/18),

5. Закон о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 14/19).

6. Закон о измјени и допунама Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 6/20)

Члан 185.

Пречишћени текст Закона о средњем образовању и одгоју се примјењује од дана објављивања у „Службеним новинама Тузланског кантона”, а важност његових одредби утврђена је у законима који су обухваћени пречишћеним текстом Закона.

662

На основу члана 46. Закона о измјенама и допунама Закона о допунским правима бранилаца и чланова њихових породица („Службене новине Тузланског кантона”, број: 6/20) и чланова 171. и 174. Пословника Скупштине Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 13/19 и 5/20), Законодавно-правна комисија Скупштине Тузланског кантона, на сједници одржаној 11.6.2020. године, утврдила је други пречишћени текст Закона о допунским правима бранилаца и чланова њихових породица

Предсједник
Законодавно-правне комисије
Скупштине Тузланског
кантона

Број: 01-02-371-3/20
Тузла, 11.6.2020. године

Муамер Зукић, с. р.

ЗАКОН О ДОПУНСКИМ ПРАВИМА БРАНИЛАЦА И ЧЛАНОВА ЊИХОВИХ ПОРОДИЦА (други пречишћени текст)

ПОГЛАВЉЕ I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.**(Предмет закона)**

(1) Овим законом се уређују услови, начин и поступак за остваривање права: чланова породица шехида, погинулих, умрлих и несталих бранилаца (у даљем тексту: породице шехида, погинулих, умрлих и несталих бранилаца); ратних војних инвалида; добитника ратних признања и одликовања; демобилисаних бранилаца и мирнодопских војних инвалида, као и друга питања из области заштите бранилаца и чланова њихових породица, који су остварили права на подручју